

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik IV.

V Ljubljani, junija 1887.

6. zvezek.

Praznik presv. Trojice.

I. Katere dobrote nam deli sv. krst?

Krščujte jih v imenu Očeta in Sina
in sv. Duha. Mat. 28, 19.

Danes je velik, imeniten dan na zemlji; sv. katoliška cerkev obhaja praznik presv. Trojice, kateri se vsa nebesa vklanajo, in pred katero se pekel tresse. Danes po vsih hišah božjih na zemlji kristijani klečé kličejo proti nebesom: „Svet, svet, svet je Gospod Bog vojsknh trum, nebesa in zemlja so polne njegove časti! Čast bodi Očetu, čast bodi Sinu, čast bodi sv. Duhu, v začetku, zdaj in na vekomaj!“

Kristijani! verovati v presv. Trojico, jo moliti in častiti, nam je Jezus z razločnimi besedami zapovedal: *Meni*, je rekel v današnjem evangeliju, *meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. Toraj pojdite, in učite vse narode, in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal.*

To povelje, ljubi moji, ki ga Jezus tukaj svojim učencem dá, je nad nami spolnjeno, mi smo krščeni v imenu Očeta, Sina in sv. Duha in pri sv. krstu smo neizrečeno velike dobrote od presv. Trojice prejeli. Pri tej misli se hočem jaz danes nekoliko pomuditi, in vam v spomin sklicati tiste velike dobrote, ki nam jih sv. krst deli. — O trikrat sveti Bog! daj nam spoznati tvojo milost, in pomagaj nam k pobožnemu življenju!

Ko je bil naš Odrešenik v reki Jordanu krščen, so se tri čudežne reči prigodile, ki jih je sv. evangelist Lukež zapisal, da bi bile tudi nam v podučenje: 1. Bog nebeški Oče je z nebes govoril: *Ta je*

moj ljubeznivi Sin, nad katerim imam svoje dopadenje; 2. sv. Duh se je v podobi goloba nad Jezusom prikazal; 3. so se pri njegovem krstu nebesa odprla. — Te čudne reči se še zdaj, če ravno ne na tak način, godé pri krstu vsacega kristijana.

1. V tistem trenutku, ko je človek krščen, Bog nebeški Oče govori krščenemu: „Ta je moj ljubeznivi otrok, nad katerim imam svoje dopadenje; zdaj ima lepo in častljivo ime kristijana; Jezus Kristus, moj edini od vekomaj rojeni Sin, je njegov brat; ljubi otrok je zdaj v novič rojen; v prihodno bo mene svojega Očeta imenoval, in jaz ga bom z očetovsko ljubeznijo ljubil.“

O ljubi moji! pomislimo, kaj se to pravi: otrok nebeškega Očeta biti. Veliko, neskončno veliko dobroto bi nam bil Bog že s tem skazal, ko bi nas bil le med število svojih služabnikov vzel; saj vemo, da Bogu služiti je toliko, kakor kraljevati; pa njegovi ljubezni to še ni bilo zadosti, da bi bili le njegovi služabniki, on nas še celo za svoje otroke sprejme. *Saj niste prejeli duha sužnosti*, pravi sv. Pavel, *da bi se bali, ampak prejeli ste duha posinovljenih otrok, v katerem kličemo: Aba (Oče)! Duh sam namreč daje pričevanje našemu duhu, da smo otroci božji*. (Rimlj. 8, 15. 16.) — *Poglejte*, pravi sv. Janez, *kakošno ljubezen nam je skazal Oče, da se božji otroci imenujemo in smo*. (I. Jan. 3, 1.)

To neizrekljivo veliko pri sv. krstu zadobljeno visokost, imenitnost in čast so spoznali in v čast si šteli sveti mučenci in spoznavalci, kateri (po spričevanji zgodovinarja Evzebija) od trinogov vprašani, kdo da so, in od kakšnih starišev so rojeni, nič družega niso odgovorili, kakor to: „Mi smo krščeni kristijani“.

„Kje si doma?“ je vprašal ajdovski oblastnik sv. Kaliopa. „Kakšno službo si do zdaj imel?“ „V nebesih je moj rojstni dom“, je odgovoril Kristusov spoznovalec, „pri sv. krstu sem v novič rojen, in moja služba je, Kristusa spoznati in po krščansko živeti“.

„Ali te ni sram“, je rekel sodnik Kvintinjan sv. Agati, „da ti, ki si žlahtnega rodu, si se pa krstiti dala, in si revna in zaničljiva kristijana postala?“ — „To je častno ime“, je odgovorila sv. Agata, „je lepše, kakor vsa imena in vsi priimki kraljev in cesarjev“.

O sv. Ludoviku, francoskem kralju, pripovedujejo, da je svoje otroke po sv. krstu vselej z veseljem v naročje vzel, in jih presrečno poljubljal rekoč: „Ljubo dete, poprej si bil moj otrok, zdaj pa si Božji otrok postal. Hvaljen bodi Bog na vekomaj!“

Prav so govorili vsi ti, zakaj to ime, pravi sv. Leon, da Bog človeka svojega otroka, in človek Boga svojega Očeta imenuje, preseže vse pozemeljske dobrote in imenitnosti. To ime pa smo pri sv. krstu prejeli, kjer je nebeški Oče, kakor nekedaj pri krstu svojega edino-

rojenega Sina, vsakemu izmed nas govoril: „Ta je moj ljubeznivi otrok, nad katerim imam dopadenje“. Za to neskončno milost in ljubezen presveto Trojico noč in dan hvalimo in neprenehoma kličimo: *Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu, zdaj in na vekomaj!*

2. Pri Jezusovem krstu v reki Jordanu se ni samo glas nebeškega Očeta slišal, ampak se je tudi sv. Duh v podobi goloba prikazal, v znamenje, da je v nedolžno in čisto dušo Jezusovo bogastvo svojih milost in darov razlil.

Tudi pri našem krstu se je sv. Duh duši čez vse dobrotljiv skazal, ker ji je obilno milosti podelil, in jo tako lepo ozališal, da je spet božjo podobo imela. Znano vam je, da je Bog človeka v svoji milosti vstvaril, to je, on je njegovi duši tako življenje in tako lepoto podelil, da je svoje dopadenje nad njo imel. Znano vam je pa tudi, da z izvirnim grehom je bila duša strašno ogrdena, ognjušena in spridena, vso lepoto je zgubila, in ostudna je bila Bogu in njegovim sv. angeljem. Z izvirnim grehom omadeževani in v ti grdi podobi smo bili vsi k sv. krstu prineseni. Ko smo bili pa s krstno vodo v imenu Očeta in Sina in sv. Duha oblit, takrat je sv. Duh svoje milosti in darove v našo dušo razlil; pri tisti priči je zginil madež izvirnega greha; naša duša je bila bolj čista in bela, kakor najbolj bel golobček, posvečujoča milost božja je dušo z božjo svetlobo razsvetlila in sv. Duh si jo je za svoje prebivališče izvolil. *Ali ne veste, piše sv. Pavel Korinčanom, da ste tempelj božji, in da sv. Duh v vas prebiva?* In ne samo sv. Duh prebiva v nas, ampak tudi Oče in Sin, ker sv. Duh se od Očeta in Sina ne dá ločiti. — To je spet tako velika sreča, tako velika dobrota, da je ne moremo zadosti občudovati, ne je z besedo dopovedati.

Vam pojasniti, kako lepa človeška duša pri sv. krstu postane, vam povem, kar sv. Anton o nekem Tartarskem kralju pripoveduje, ki se mu je reklo Kasan. Ta nevernik je vzel v zakon hčer Armenskega kralja, katera je pa bila kristijana. Ko je leto preteklo, je imela otroka, kateri pa ni bil lep, kakor je kralj pričakoval, ampak je bil grd in črn, da ga je bilo strah pogledati. Divji nejevernik je bil praznoverec in mislil je, da njegova žena mora biti prešestnica, razsrden je zapovedal mater in otroka živa sožgati. Mati se po krščansko k smrti pripravljala in potem prosi svojega moža, da bi smela svoje dete še enkrat pogledati in objeti. Ko je kralj njeno prošnjo uslišal, je skrivaj vzela posodo z vodo, in je otroka krstila v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. In, o čudo! grdi otrok se je v tako lepo dete spremenil, da še ni nikoli nobenega tako lepega videla. Presrečna mati ga prinese možu, in Kasan je bil tako ginjen, da je mater in otroka pri življenju pustil, in tudi sam se je dal krstiti.

Tako spremenjenje se tudi s človekovo dušo godi, kadar je krščen. Pred sv. krstom je njegova duša z izvirnim grehom omadeževana in grda, da je angelji Božji še pogledati ne marajo; pri sv. krstu pa je vsa spremenjena, očiščena, ozališana in lepa, kakor angelček. Ko bi mogli vi, krščanski stariši, lepe duše svojih otrok, potem ko so krščeni, s telesnimi očmi videti, o kako neizrečeno bi se vaše srce nad tem veselilo! In te lepe, nedolžne stvarice Božje, v katerih še presv. Trojica prebiva, vi večkrat zaničujete, zmerjate, ali kar je še hujše, v jezi in nepotrpežljivosti še celo preklinjate! O stariši! kaj delate? Toda ne spodobi se, tako velik praznik, kakor je danes, o tako nesposobnih rečeh govoriti; vzamite si le prav k sreči in premislite, kolišno dobroto je sv. Duh vam in vašim otrokom pri sv. krstu podelil, in glejte, da se mu bote zato hvaležne skazali.

3. Pri Jezusovem krstu so se tudi nebesa odprla in to je pomenilo, da Kristus, čeravno so bila nebesa njegova lastnina, ker je edinorojeni Sin Boga Očeta, je vendar s ponižnostjo, ki jo je s tem pokazal, da se je kakor grešnik Janezu krstiti dal, nebesa vnovič zaslužil, in jih tudi za nas odprl. Ravno ta čudež se je tudi takrat prigodil, ko smo bili mi v imenu Očeta in Sina in sv. Duha krščeni. Takrat so se nam nebeška vrata široko odprla, vrata, ki so jih naši prvi stariši s svojim grehom sami sebi in nam zaklenili. Pri sv. krstu so se nam nebeška vrata odprla, in ko bi bili precej po sv. krstu umrli, bi bili naravnost v nebesa šli. Nebeška vrata so še široko odprta za tistega, kateri pri sv. krstu zadobljene posvečujoče milosti božje z nobenim smrtnim grehom ne zapravi. Dokler je človek z milostjo božjo ozališan, ostane ljubi otrok Božji. *Ako smo pa otroci, smo tudi deleži, in sicer deleži Božji, sodeleži pa Kristusovi.* (Rimlj. 8, 15, 17.)

Misijonar pater Smet pripoveduje: „Videl sem enkrat mlado ženo, ki je pri grobu svoje hčere sedela. Pogovarjala se je s sirotico, ki jo je bila namesti hčere za svojo vzela, in je še le sv. krst prejela. „Glej, dete moje“, ji je rekla in proti nebesom pokazala, „kako srečen je človek, ki je krščen! Moja mala Klementina je zdaj v nebesih in kadar ti umrješ, jo boš tam gori zopet videla, zakaj pri sv. krstu postanemo deležniki nebeškega kraljestva“. — Poglej, krščanski poslušalec! kako zveličalna je ta misel, s katero se zamore pobožni kristijan tolažiti in okrepčevati!

O kako velike in slavne so milosti in dobrote, ki nam jih Bog Oče, Bog Sin in Bog sv. Duh pri sv. krstu delé! Kdo zamore tisto srečo razumeti in z besedo jo povedati, katere smo v kopeli prerojenja deležni postali? Ali ste spoznali, kristijani moji, vrednost te

sreče in ali ste se za prejete dobrote spodobno zahvalili? Ali ste si milosti v prid obrnili, ki vam jih je sv. Duh pri sv. krstu podelil?

Pri sv. krstu ste postali otroci Božji. Ali ste bili do zdaj tudi pokorni otroci, da ste svojemu Očetu v nebesih veselje delali? — Pri sv. krstu ste postali tempeljni sv. Duha? Ali ste svoje srce do zdaj čisto in neomadeževano ohranili, da sv. Duh vedno v njem prebivati zamore? — Pri sv. krstu ste dobili pravico, enkrat nebesa in nebeško veselje podedovati. Ali so pa bile vaše misli do zdaj v nebesih, in vaše želje, vaše skrbi in prizadetja, ali so bile pred vsem na nebeške in neminljive reči obrnene?

Oh, kristijani moji! če si na to vprašanje vestno odgovorite, bote morali spoznati: Mi smo bili nepokorni otroci svojega nebeškega Očeta; njegove zapovedi smo dostikrat prelomili; z nekrščanskim življenjem smo si njegovo jezo nakopali in ostre kazni zaslužili; svoje srce smo z nečistimi mislimi, željami, besedami in deli omadeževali, in sv. Duh našega srca že zdavno nič več ni mogel za svoje vredno prebivališče spoznati; mi si nismo za nebesa prizadevali, ampak naše misli, želje in prizadevanja so bile popolnoma na svet in na posvetne reči obrnene. O, kako malo smo spoznali srečo, ki smo je pri sv. krstu deležni postali in kako slabo smo si v prid obrnili milosti, ki nam jih je sv. Duh podelil!?

V prihodnje vedno mislimo na to, da smo otroci Božji, in zadržimo se tako, kakor se Božjim otrokom spodobi. Boga, svojega Očeta ljubimo iz celega srca, v njega zaupajmo, ga častimo in njemu pokorni bodimo. Mislimo potlej na to, da naše srce je tempelj sv. Duha, in skrbimo, da sv. Duh ničesa ne najde v njem, kar bi njemu ne dopadlo. Obvarujmo svoje srce pred vsakim grehom in ga olepšajmo s čednostmi. Poslednjič tudi nikoli ne pozabimo, da smo dediči nebeškega kraljestva, in zato pred vsem iščimo božjega kraljestva in njegove pravice, da nam ne bodo enkrat nebesa zaprta! Z besedo: skrbimo, da tisto neizrekljivo čast in milost, ki smo jo pri sv. krstu zadobili, s seboj v grob vzamemo, in kakor smo v začetku svojega življenja bili ljubi otroci Božji, bratje Jezusa Kristusa, tempeljni sv. Duha in dediči nebeškega kraljestva, da bomo to tudi ob koncu svojega življenja, da bomo mogli skoz celo večnost slaviti: *Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu!* Amen.

† Jan. Ankrat.

2. Bog je ljubezen.

I. Jan. 4, 8.

Vvod. Praznik presv. Trojice je izmed najbolj imenitnih in skrivnostnih praznikov. Imeniten, ker nas spominja najimenitnejše resnice svete vere, ki govori o Bogu, začetku našem in koncu; skrivnosten, ker nam kaže najbolj skrivnostno resnico sv. vere, namreč: da je en Bog, ki živi v treh osebah: Oče, Sin in sv. Duh, katera resnica ostane vedno skrita omejenemu razumu. Kdo bi mogel popolno spoznati Boga in življenje tistega, ki prebiva v nepristopni luči? Kdor bi to poskušal, bi se mu tako godilo, kakor Simonidu modremu, katerega nekoč vpraša kralj: Kdo je Bog? — Simonid za odgovor prosi dan odloga. — Zopet ga vpraša: Kdo je Bog? modri prosi dva dni odloga. In ko ga kralj čez dva dni zopet vpraša, reče Simonid: „Če bolj mislim na to, bolj je vse temno mojim očem“. — In vendar je naš namen, Boga spoznati, kakor nas uči katekizem. Pa sv. vera nas ne podučuje toliko o bistvu in življenji božjem, ki ostane vedno skrito naši pameti, pač pa o njegovih delih, s katerimi se je razodel človeštvu. In v tem oziru na vprašanje: Kdo je Bog, ni težko odgovoriti. Sv. Janez pravi: *Bog je ljubezen!* . . . Pomislimo za to danes, kako kaže vsaka treh božjih oseb, da je Bog ljubezen. Ljubezni je lastno ljubiti, zato nas ljubi presveta Trojica. — Ljubezni pa je lastno ljubljene biti, ali mi ljubimo trojedinega Boga, kakor zasluži?

Izvod. 1. Bog Oče nas ljubi; to kaže s svojimi deli, najprej a) ker nas je tako popolno vstvaril na telesu in duši; z) sam Bog je naredil človeško telo, ni čuda, da je telo bilo tako popolno, tako umetno; vsaj mu še greh ni mogel končati znamenj božjega vstvarjenja . . . β) Telesu vdihnil je dušo, ki telo oživilja, neumrjelo, podobo božjo . . . *Naredimo človeka po svoji podobi* . . . Zares malo pod angelje ga je postavil pri stvarjenji . . . b) Bog Oče nas ljubi, to je pokazal, ko je človek grešil . . . Ljubezen materna se prav posebno kaže pri nerodnih otrocih; take hudobneže vse zaničuje, a materno sree še vedno gorko zanje bije, vedno še upa, včasih tudi brez upa . . . Tako tudi Bog, ki rad svojo ljubezen do nas primerja materni ljubezni, ne zavrže tacega človeka; kaznuje ga sicer, ker je pravičen; a pri kazni ne pozabi svoje ljubezni, usmili se ga ter obljubi in ob svojem času tudi pošlje Odrešenika. *Bog je svet tako ljubil* . . . Glejte, kako nas ljubi Oče nebeški . . .

Kako mu pa mi vračamo ljubezen? Velikrat prav slabo . . . Telo ti je on vstvaril, ti je pogosto skruniš z grehom, dušo ti je vdihnil, svojo podobo, in ti jo grdiš . . . Oj nehvaležnost, kako si črna! . . . Sv. Brnard pravi: *Ako mi ljubimo tistega, ki nam povrne izgubljeni vid ali sluh, ali pa nam ozdravi hromo nogo, mrtvoudno roko, zakaj bi ne ljubili Boga, ki nam je te ude vstvaril in jih nam dal? O človek, ali nisi dolžan ljubiti Njega, ki je vstvaril angelje, da te varujejo, solnce, mesec in zvezde, da ti svetijo, zvezde, zemljo, da na njej bivaš se živiš in raduješ, vse živali v zraku, na zemlji in vodi, da te redijo . . .* Da, ljubimo Očeta nebeškega, ker nas je on prvi ljubil . . .!

2. Bog Sin nas ljubi. — To kaže s tem, a) ker je prišel za nas na svet; zapustivši nebes veličastvo je zadovoljen s človeško revo . . . b) ker je trpel in umrl za nas; ljubezen se ne kaže v sladkih besedah, ljubezen razodevajo dela, trud, trpljenje . . . Vsemu temu se je Jezus udal, vse to nam priča njegovo brezmejno ljubezen, katero je skazoval ljudem, ki so bili njegovi sovražniki; *med svoje je prišel, pa ga niso sprejeli . . .* a to ne moti večne ljubezni, ki ne išče svojega, ampak le blagor drugih . . . c) ker tudi še sedaj kakor najboljši prijatelj biva med nami v zakramentu presv. rešnjega Telesa in spolnuje svojo obljubo: *Glejte, jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta . . .* Tu se prav posebno, kakor je ljubezni lastno, daruje za druge, da celo v živež daje . . . Oj čudo ljubezni Sinu božjega . . .!

In mi, ali poznamo to ljubezen, ali jo vračamo z nasprotno ljubeznijo . . .? Ob rojstvu revnega Sinu božjega žalijo po bogastvu nevredno hrepeneči, v sramotno smrt na križu obsojenega prevzetni, v zakramentu sv. rešnjega Telesa se darujočega sebični kristijani . . . Tako mu pogostoma vračamo ljubezen . . . Zato se po pravici Jezus pritožuje zveličani Marjeti Alakok: *Glej, to je tisto srce, ki je ljudi tako ljubilo, da je vse pretrpelo, jim svojo ljubezen pokazati, toda namesto hvaležnosti plačujejo mi ljudje z nehvaležnostjo, zaničevanjem . . .* Kristijani, ne bodimo tem enaki . . . Sin božji zasluži našo hvaležnost; zato pravi sv. Brnard: *Ako mi ljubimo tistega, ki se za nas v nevarnost postavi, zakaj bi ne ljubili Boga, ki se za nas ni le podal v nevarnost, temuč celo umrl, obsojen v najsramotonejšo smrt? — Ko bom na križu povišan, bom vse k sebi privabil,* pravi Jezus . . . Oj naj tudi nas privabi k sebi pod križ, da bomo tu občudovali njegovo ljubezen do nas in se učili ljubiti Sinu božjega . . .

3. Bog sv. Duh nas ljubi. — Svojo ljubezen kaže s tem, da nadaljuje delo odrešenja vse dni do konca sveta . . . To kaže on

posebno v sv. zakramentih, kjer skrivnostno deluje za naše posvečevanje, saj duh veje, kjer mu drago. *a)* Kdo nas sprejme med otroke božje? ali ne sv. Duh, ki nas prerodi pri sv. krstu . . . *b)* Koga kličemo na pomoč, da nas potrdi v veri . . .? V čegavi moči dobivamo odpuščanje grehov, ker je Jezus izročujoč aposteljnomo to božjo oblast, rekel: *Prejmite sv. Duha, katerim bote grehe . . . c)* Sploh kdo v nas stori, da dobro hočemo in storimo, kdo nas navdaja z blagimi mislimi in trdnimi sklepi . . .? Ali ne deli vsega tega milost božja, katero vsakemu ponuja sv. Duh v obilnosti . . .? *d)* Ali ni sv. Duh, ki nam deli svoje darove; svojo modrost in razumnost, da spoznamo kaj je nam v korist; sv. Duh nas podpira s svetom in močjo, da se poslužimo vseh pripomočkov, ki pospešujejo naše posvečenje, on vzbuja v nas ljubezen in strah božji . . . Predragi, skrivnostno deluje v nas sv. Duh, a vsakdo lahko spoznava njegovo ljubezen sam na sebi . . .

Toda le prerado se zgodi, da pogosto zanemarjamo njegovo navdihanje, da smo trdovratni za blagohotne opomine, da se s tem marsikdo vdeleži grehov zoper sv. Duha, o katerih govori Jezus, da ne bodo odpuščeni ne na tem ne na onem svetu, to pa zato, ker taki grešniki nikdar niso pripravljeni grehu slovo dati in pokoro delati . . . Tega nas Bog obvaruj; zato pa prav pogosto prosimo sv. Duha za pravo razsvetljenje, da lože spoznamo, kaj je nam v srečo, kaj pa v škodo, da toliko bolj ljubimo tolažnika sv. Duha . . .

Dovod. Kristijani, prepričali ste se lahko, kako resnična je beseda sv. Janeza: *Bog je ljubezen*; sprevideli ste, kako se Bog v svoji ljubezni razodeva človeštvu; spoznali ste, s kako ljubeznijo tudi nas ljubi presv. Trojica . . . A priznati moramo z žalostjo, da smo ji bili pogosto za njeno ljubezen nevhvaležni . . . Kaj toraj storiti? Sklenimo danes na praznik presv. Trojice, da hočemo sami sebe trojedinemu Bogu darovati, in sicer hočemo to vselej storiti, kadar se z znamenjem sv. križa zaznamujemo in spominjamo Boga Očeta in Sina in sv. Duha. — Bogu Očetu, s čegar presvetim imenom se prekrižamo na čelu, darujemo svojo pamet in svoj spomin: vse naše misli, Oče nebeški, naj bodo tvoje; nesvete milostno odstrani, sebi dopadljive pa v nas vzbujaj in vtruj . . . Bogu Sinu, s katerega presvetim imenom se pokrižamo na ustih, darujmo svoje govorenje, ki naj oznanjuje slavo Križanega nam vsem v izveličanje . . .! — Bogu sv. Duhu, s čegar presv. imenom se zaznamujemo na prsih, darujmo svoje srce, svojo voljo, da z njegovo milostjo vselej dobro hočemo in tudi storimo . . .!

Te svoje sklepe zvesto spolnujemo, da presv. Trojico, katero zdaj gledamo le v temi in kakor skozi ogledalo, občudujemo na veke z obličja v obličje in popolno spoznamo v večni sreči, da je Bog res ljubezen! Amen.

Andr. Kalan.

Praznik sv. rešnjega Telesa.

I. Blagoslov s sv. rešnjim Telesom.

Gospod se nas spominja in nas blagoslavlja; — blagoslavlja vse, ki se bojé Gospoda, majhne z velikimi vred.

Ps. 113, 21. (13.)

Gotovo si vsak kristijan želi, da bi zamogel obiskati sv. mesto Jeruzalem in vse one častite kraje, katere je naš Zveličar posvetil s svojo navzočnostjo, kjer je za nas svojo drago kri pretil. Toda v sredi med nami je drug še veliko svetejši kraj, kakor je Jeruzalem in sv. Dežela; tu ne najdemo le votline, kjer je bil zasajen sv. križ, tu ne vidimo s pobožnimi Jeruzalemskimi ženami praznega groba, kjer je skozi 3 dni počivalo truplo Zveličarjevo, temuč tu najdemo pravega in živega Gospoda našega Jezusa Kristusa, kakor se je prikazal preplašenim učencem po svojem vstajenji. Ta kraj je, kakor že veste, tabrnakelj Gospodov. Kakor je na Kalvariji iz presv. ran Kristusovih izvirala vsa milost nad grešne Adamove otroke, tako tudi še dandanes izhaja vse zveličanje in ves blagoslov iz onega sv. kraja, kjer se naš veliki duhoven Jezus Kristus neprenehoma daruje v presv. Zakramentu. Tjekaj k Gospodovemu šotoru, k studencu vseh milosti, bi morali večkrat prihiteti, večkrat obiskati Jezusa Kristusa in ga prositi njegovega blagoslova. Zato je sv. cerkev zaukazala ob gotovih časih postavljati sv. rešnje Telo v javno čiščenje in z njim verno ljudstvo blagoslavljati. Današnji veličastni praznik pa nas vabi, da bi v očitni procesiji ga slovesno počastili ter željno in pobožno sprejeli štirikratni blagoslov. Primerno se mi toraj zdi in potrebno, vas danes posebej opomniti na blagoslov s sv. rešnjim Telesom; govoril vam bom v kratkem o veliki moči in vrednosti blagoslova s sv. rešnjim Telesom in o naši vdeležitvi. — Presv. Srce Jezusovo nam podeli v ta namen svojo pomoč, za katero ga z zaupanjem prosimo!

I. Ako hočemo spoznati pravi pomen blagoslova s sv. rešnjim Telesom, moramo vedeti, kaj je blagoslov? Blagosloviti, se pravi, komu dobro želeti in kolikor je mogoče tudi dobro storiti. Kdo pa nam more bolj dobro želeti in storiti, kot *Oče svetlobe, od katerega pride vsak dober dar in popolno darilo*. (Jak, 1, 17.) — Veliko moč pripisuje sv. pismo blagoslovu starišev, kajti: *očetov blagoslov otrokom hiše zida*, pravi sv. Duh. Ako pa Bog dá toliko moči in vspeha človekovemu blagoslovu, koliko moč mora imeti še le blagoslov njegovega edinorojenega Sina, ki ima ž njim enako, neomejeno oblast in ki je postal po svoji odrešilni smrti naš pravi oče, drugi in boljši Adam! — Čuditi se moramo, koliko premore blagoslov svetnikov in zvestih služabnikov Kristusovih na zemlji! Ob času aposteljnov so prinašali ljudje svoje bolnike na cesto; ko so ti sprejeli njih blagoslov, ali da so se le dotaknili njih obleke, bili so ozdravljeni. Enako beremo od raznih svetnikov v poznejšem času; sv. Benedikt je z blagoslovom razdrobil kupo, v kateri mu je bil smrtni strup nalit; sv. Frančišek Pavljanski je s samim znamenjem sv. križa potolažil silen vihar. (cf. Mark. 16, 17. 18.) In zdaj vas zopet vprašam, predragi v Kristusu, ako že blagoslov svetnikov toliko premore, koliko moč mora imeti blagoslov našega Gospoda Jezusa Kristusa samega, od katerega so aposteljni in drugi svetniki to oblast prejeli, in v čigar imenu so delali vse te čudeže! — Vse to je le senca, le podoba tega, kar premore blagoslov Jezusov v sv. rešnjem Telesu; tukaj pri zakramentalnem blagoslovu je več kakor blagoslov očetov, ki otrokom hiše zida, več kakor blagoslov kakega svetnika, ki čudeže dela, več kakor blagoslov sv. cerkve, ki izganja hudobne duhove, ker s sv. rešnjim Telesom sprejmemo blagoslov vsegamogočnega in neskončno dobrotljivega Boga, kralja nebes in zemlje, od katerega nam vse dobro prihaja. Ko je naš Zveličar na zemlji bival, bilo je njegovo najljubše dejanje: deljenje blagoslova; *hodil je okoli, delé dobrote in ozdravljuje vse od hudiča nadlegovane*, kakor nam priča sv. Lukež v apostoljskem dejanji (10, 38.). Vzel je male otroke v svoje naročje in jih blagoslovil; s svojim blagoslovom je spremenil vodo v vino; z blagoslovljenimi kruhi je nasitil veliko množico ljudstva in preden se je še ločil od svojih učencev, jim je dal svoj blagoslov. In še zdaj napolnjuje vse, kar živi s svojim blagoslovom; kajti po svojem vnebohodu nas ni zapustil sirot, temuč je ostal pri nas v sv. rešnjem Telesu, da bi nadaljeval do konca sveta delo svojega blagoslova in da bi okrepčal vse trudne in obtežene, ki se k njemu zatečejo. In vse to se nam predstavi pred oči v onem imenitnem trenutku, ko se nam dá blagoslov s sv. hostijo. Ako je

pa temu takó in ako blagoslov sv. cerkve tako visoko in to po pravici cenimo, ako nam je svet blagoslov naših starišev in še posebej blagoslov svetnikov: potem ne morem razumeti mlačnosti in slepote onih kristijanov, ki nočejo ob nedeljah ostati še par minut po sv. maši v cerkvi, da bi prejeli blagoslov z Najsvetejšim in ki zanemarjajo popoludansko službo božjo, ali pa če pridejo, z nespodobnim vedenjem Boga še bolj žalijo. Glejte toraj, preljubi v Kristusu, da ne bomo tudi mi med tacimi, temuč pristopimo k skritemu Bogu kakor k viru naše sreče in našega veselja z velikim zaupanjem in hrepenenjem, da zadobimo milost in usmiljenje od Gospoda. O tem vam hočem govoriti v drugem delu.

II. P. Baltazar Alvarez se je vselej z veliko gorečnostjo pripravljal k daritvi sv. maše. Ko je nekikrat po svoji navadi molil pred sv. zakramentom, se mu prikaže v sv. hostiji dete Jezus, ki je imelo polne roke bliščečih biserov in dragih kamnov; zraven pa je slišal Alvarez besede Zveličarjeve: „O da bi saj kdo blizo prišel, kateri bi hotel sprejeti te darove!“ In zares, vedno ima Jezus odprte vsem svoje zaklade v presv. Zakramentu in ko nas blagoslavlja, razsipa na nas obilico svojih milosti kakor drage bisere, želeč, da bi jih hvalžno sprejeli.

Kako mora toraj žaliti naša mlačnost Gospoda, ki s polnimi rokami na nas čaka, pa se še toliko ne potrudimo, da bi prišli sprejet ponujane darove. Zato pokažimo veliko hrepenenje in zaupanje do blagoslova s sv. rešnjim Telesom in recimo s kraljem Davidom (ps. 41.): *Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi, tako hrepeni moja duša po tebi Gospod. Mojo dušo žeja po močnem, živem Bogu; kdaj bom prišel in se prikazal pred božje obličje? Zaupaj, moja duša, v Boga, ker še ga bom hvalil, on je pomoč mojega obličja in moj Bog.* — Kako da moremo biti tako preslepljeni? Tolikanj smo potrebni božje pomoči, božjega blagoslova; saj smo ubogi popotniki, v vedni nevarnosti zgrešiti svoj namen, saj smo kakor slabotni otroci, katerim se še noge šibé, saj smo vsi nesrečni grešniki, ki potrebujemo božjega usmiljenja, — nič ne premoremo, če nas njegova roka ne podpira: in vendar nočemo hiteti k studencu milosti ter se tako malo zmenimo za nebeški blagoslov, ki ga nam Jezus sam deli! — Pa ne le z zaupanjem in srčnim hrepenenjem, marveč tudi s spodobnim spoštovanjem moramo sprejeti blagoslov s presv. rešnjim Telesom. Pred vsem skažimo svoje ponižno počeščenje Jezusu v presv. Zakramentu s tem, da poklekne mo pred njim. V živi zavesti božjega veličastva, ki je tukaj skrito, in lastne nevrednosti, poklekimo pred sv. rešnjim Telesom v znamenje skesanega in potrtega srca, kakor sv. Peter, ki

je padel pred svojega Učenika rekoč: *Beži od mene, Gospod, ker grešen človek sem*, in počastimo s tem Jezusa Kristusa, v katerega imenu se pripogibajo vsa kolena onih, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo! — In da bi zadobili potrebno pobožnost, predstavimo si oni trojni blagoslov, katerega nam omenja sv. evangelij. — Spomnimo se na blagoslov, katerega je podelil Kristus otrokom in prestavimo se v duhu pod njegovo blagoslovljajočo roko proseč ga, da v nas pomnoži ono detinsko udanost in priprostost, katero je zahteval od svojih učencev rekoč: *Resnično vam povem, ako se ne spreobrnete in ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.* (Mat. 18.) Združimo se drugič z blagoslovom, katerega so prejeli njegovi učenci ob vnebohodu Gospodovem, *pozvignil je namreč svoje roke in jih blagoslovil* (Luk. 24, 50.) in naenkrat se je njih žalost spremenila v veselje. Spominjaje se tega blagoslova prosimo Gospoda, da bi tudi našo dušo oveselil s svojo milostjo in ji dal moč, zvesto in goreče spolnovati stanovske dolžnosti. Mislimo lahko slednjich na blagoslov pri poslednji sodbi, katerega nam Kristus sam opiše rekoč: *Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, in posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka svetá.* (Mat. 25.) Sklenimo se v duhu s tem blagoslovom in prosimo ljubega Zveličarja pred izpostavljenim sv. rešnjim Telesom za največo in najbolj potrebno milost, za milost srečne smrti in stanovitosti do konca.

Ako toraj, preljubi v Kristusu, premislimo neprecenljivo vrednost blagoslova s sv. rešnjim Telesom in ako vemo, kaj nam je pri tem storiti in kaj prositi, je nemogoče, da bi se nas polastila kaka mlačnost in lenoba, marveč z veseljem bomo hiteli pred izpostavljeno sv. rešnje Telo, da bi prejeli blagoslov svojega Zveličarja. Da bi se to res zgodilo, je iskrena želja sv. matere katoliške cerkve, da, želja presv. Srca Jezusovega samega, kateri vse k sebi vabi rekoč: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil.* In to sv. željo vselej spolniti, kedar nam je le mogoče, bodi danes naš trden sklep. — Stopimo toraj pogostokrat — in še posebej danes — z zaupanjem pred tron božje milosti v presv. zakramentu, da dosežemo usmiljenje in milost zadobimo ob času potrebne pomoči. (Hebr. 4, 16.) Prihitimo semkaj pred Jezusa v presv. zakramentu vsi, kajti on blagoslovlja vse, ki se Gospoda bojé, majhne z velikimi vred. (Ps. 113, 13.) Amen.

2. Čveterere postaje — čveterna čast Kristusova.

Moje meso je res jed, moja kri je res
pijača. Jan. 6, 56.

Veselje in čast današnjega praznika še bolj povzdigniti, hočem nekatere besede spregovoriti. Današnji praznik se obhaja namesto velikega četrta, ker se takrat zavoljo žalostnih obredov velikega tedna s tako slovesnostjo ne more obhajati, kakor zahteva častljivost te skrivnosti. Današnji praznik je bil vpeljan leta 1264 po papežu Urbanu IV. in se od takrat po vsem krščanskem svetu slovesno obhaja.

Kakor da bi nam bila cerkev pretesna, gremo današnji dan s procesijo na prosto in spremljamo z molitvijo, petjem in streljanjem Odrešenika pod podobo kruha; in tako očitno pred vsim svetom svojo vero na znanje dajemo. Na štirih krajih se vstavimo, kakor da bi hoteli na vse štiri kraje sveta glasno oznanovati, da ta, ki ga v procesiji spremljamo, je resnično naš Bog in Odrešenik in prihodni Sodnik. Ni toraj zastoj ta obred, da na štirih postajah obstanemo! Na vsaki postaji se poje začetek enega izmed štirih evangelijev; na prvi postaji sv. Matevža, na drugi sv. Marka, na tretji sv. Luka in na četrti sv. Janeza. S tem hoče cerkev na znanje dati, da moramo vse verovati, kar so sv. evangelisti o Jezusu pisali. Vsi evangelisti le eno učé, namreč da je Jezus res naš Odrešenik; vendar ga še vsak posebej po svojem popiše. — Sv. Matevž zlasti povdarja, da je pravi človek; sv. Marka, da je najvišji kralj; sv. Luka, da je najvišji duhoven; sv. Janez, da je pravi Bog.

Štirje evangelisti toraj nas učé na štirih postajah čveterno čast Jezusovo; namreč da je človek, kralj, duhoven in pravi Bog. To moramo tudi mi o Jezusu verovati in zraven tudi vedeti, kaj ta čveterna čast Jezusova od nas zahteva. — Toraj poglejmo zdaj nekoliko in pomislimo to čveterno čast Jezusovo in učimo se, kako se imamo zavoljo tega do njega obnašati!

1. Na prvi postaji se bere začetek sv. evangelija po sv. evangelistu Matevžu. Ta evangelist tako začne svoj evangelij: *Bukve rodu Jezusa Kristusa Sinu Davidovega, Sinu Abrahamovega. Abraham je rodil . . .* V tem evangeliju hoče sv. Matevž dokazati, da je Jezus res pravi človek, da je pravo človeško naturo nase vzel in da je res iz Abrahamovega rodu in Davidovega rojen, kakor je bilo tema dvema napovedano. Zavoljo tega ima sv. Matevž podobo mladenča in angelja

pri sebi, da bi se mi spomnili njegovega posebnega nauka, da je Jezus pravi človek.

In glejte, ljubi poslušalci, ta misel nas mora z veseljem napolniti, ko vemo, da ta Jezus, ki ga častimo in molimo v sv. rešnjem Telesu, je pravi resnični človek, nam po mesu enak. O kako je Jezus našo naturo povzdignil, ko se je ponižal, hlapčevsko podobo nase vzeti. Zdaj pač lahko s psalmistom rečemo: *Gospod, naš Gospod, kako čudno je tvoje ime po vsem svetu! Kaj je vendar človek, da se ga spominjaš, ali otrok človeški, da ga obiščeš; majhno pod angelje si ga ponižal, s častjo in slavo si ga venčal in postavil čez dela svojih rok.* (Ps. 8.)

Ker je pa Kristus našo naturo nase vzel, smo tudi čast svojemu mesu dolžni, dolžni svoje meso pošteno in čisto držati, da bo vredno enkrat z Jezusom v nebesih prebivati. Svoje meso moramo krotiti in križati tukaj, da homo Jezusove slave deležni.

2. Na drugi postaji se bere začetek sv. evangelija, katerega je popisal sv. Marka in se začne s pripovedovanjem o sv. Janezu Krstniku, ki je v puščavi učil in ljudi na Jezusov prihod pripravljaj. Zato se sv. Marka slika z levom, ker lev v puščavi prebiva. Lev pa je tudi kralj vse zverine; zato nas lev opomni, da je Jezus naš kralj. In res je on kralj, ne sicer tega sveta, marveč kralj nebes in zemlje, je kralj sv. cerkve, je kralj naših sre.

Glejte, zato tudi današnji dan še posebno Jezusu v procesiji kraljevo čast skazujemo, ko ga spremljamo kot podložni svojega Gospoda in kralja, ko mu cvetlice na pot potresamo, ko ga s petjem in streljanjem spremljamo. Mi moramo pa to še posebno pokazati, da je Jezus naš kralj s tem, da smo mu pokorni. Kaj pomaga kralju, če mu podložni tudi „slava“ upijejo, če pa njemu nasproti ravnaajo, če se morebiti na tihem zoper njega vzdigujejo? Ako imamo Jezusa res za svojega kralja, ni zadosti, da mu skažemo kraljevo čast le danes, ko je v podobi kruha zapustil svoj sedež na altarju in hodi med nami po ulicah, cestah in po poljih, treba je tudi, da njegove zapovedi zvesto spolnujemo, da nikdar zoper njegovo voljo ne delamo.

3. Na tretji postaji se bere začetek sv. evangelija po sv. Lukežu. Ta pripoveduje v začetku svojega evangelija zgodbo o duhovnu Cahariju, kateremu se je pri daritvi angelj prikazal in mu rojstvo Janeza Krstnika naznanil. — Zato ima sv. Lukež vola zraven sebe, ker je bila pri judih najjimenitniša daritev ta, kadar so vola darovali. To nas opominja in uči, da je Jezus pravi duhoven; ne po judovski šegi, da bi bil volovsko meso Bogu daroval, ampak, on je najvikši

duhoven, ker je veliki petek sam svoje telo in kri v dar prinesel in je duhoven po redu Melkisedeka, ki je nebeškemu Očetu svoje telo in kri pod podobo kruha in vina daroval ter še vedno pri vsaki maši daruje.

Jezus je naš veliki duhoven, ki nas je zares spraval s svojim nebeškim Očetom, je duhoven kateremu *ni bilo treba najprej vsaki dan za svoje grehe darovati potlej za grehe ljudstva, zakaj to je storil enkrat, ko je sam sebe daroval.* (Hebr. 7, 27.) *On ni s krvjo kozlov in juncev, temuč z lastno krvjo enkrat v svetišče šel in je vedno odrešenje najdel* (in zagotovil enkrat za vselej!) (Hebr. 9, 12.)

Ta Kristus toraj, katerega pri današnji procesiji spremljujemo v sv. rešnjem Telesu, je naš veliki duhoven, ki se pri vsaki sv. maši za nas daruje, ki je razžaljenega nebeškega Očeta potolažil in nas z njim spraval, ki ga sami potolažiti nismo mogli. Oh kakšno hvalo smo mu zato dolžni! Brez tega duhovna bi bili mi pogubljeni. Oh kako prav, da se na prsi trkamo, kadar se ta duhoven sam za nas daruje, kadar nas blagoslavlja!

4. Na četrti postaji se bere evangelij sv. Janeza: *V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bil Beseda. In Beseda je meso postala.* Sv. Janez tu koj v začetku naravnost pové, da Jezus, večna Beseda, je pravi Bog, pravi Sin božji. Sv. Janez je najbolj natanko skrivnosti božje nam povedal, on se je više povzdignil, kot drugi evangelisti, zato ima zraven sebe podobo orla, ki med vsemi tiči najviše leti.

Ta Jezus toraj, ki ga v procesiji spremljamo, je naš pravi Bog, zato se mu kadilo zažiga, zato ga s prižganimi svečami spremljamo, zato pred njim kolena pripogujemo.

Te pogloblitve reči nas toraj štirje evangeliji o Jezusu učé in te tudi mi verovati moramo, namreč, da je pravi človek, naš kralj, najviši duhoven in naš Bog. Če bomo spoznanje te čveterne Jezusove časti imeli, ga bomo potem zmiraj bolj vredno in prav častili, dokler ne pridemo k popolnemu spoznanju in vživanju v nebesa, kjer bomo tudi Jagnje božje spremljevali, klicali in molili z angelji in starašini. *Čast bodi Bogu našemu, ki sedi na sedežu in Jagnjetu. Hvala in slava, in modrost in zahvala, čast in krepost in moč bodi našemu Bogu od vekomaj do vekomaj. Amen.*

Jan. Ažman.

Druga nedelja po binkoštih.

I. Nevredno sv. obhajilo.

Neki človek je napravil veliko večerjo, in jih veliko povabil.

Luk. 14, 16.

Že iz tega, ker sv. katoliška cerkev evangelij, ki smo ga ravno slišali, danes v nedeljo po prazniku presv. rešnjega Telesa brati veleva, lahko spoznamo, da človek, kateri je veliko večerjo napravil, je Jezus Kristus in večerja je njegovo telo in njegova kri v zakramentu presv. rešnjega Telesa. Vemo, da je Jezus svet tako ljubil, da je svoje nebeško veličastvo zapustil, na svet prišel, človek postal in umrl, da bi nas zgubljene spet pripeljal na pot zveličanja. Vemo pa tudi, da je naš Zveličar, predno je svoje življenje v naše odrešenje dal, s svojimi učenci velikonočno jagnje jedel, obhajal večerjo, pri kateri jim je svoje telo in svojo kri v podobah kruha in vina dal, rekoč: *Vzemite in jejte, to je moje telo.* In je vzel kelih, zahvalil, ga jim dal, in rekel: *Pite iz njega vsi, zakaj to je moja kri nove zaveze, katera bo za vas in njih veliko prelita v odpuščanje grehov.* O nezapopadljiva ljubezen! Tolikanj je že takrat trpel, grozovitno trpljenje ga je še čakalo, in vendar mu njegova ljubezen do nas ne pripusti, da bi pri nas do konca sveta ne ostal, dasiravno je dobro vedel, da jih bo zmiraj veliko, ki ga bodo zaničevali, preganjali in vnovič križali. On, ki je z Očetom pravi Bog od vekomaj, se je dal in se daje še vsaki dan nam, svojim stvarjem, v živež. *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil!* nas ljubeznjivo kliče iz tabrnakeljna. *Jaz sem kruh življenja, kateri je iz nebes prišel. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj.* O, da bi bil pač vsem ljudem v zveličanje! Pa kaj, ker jih je veliko, kateri ravno to, kar jim je v zveličanje dano, v svoje pogubljenje obračajo, ter nevredno angeljski kruh zavživajo! Da bi pa vi nikoli nevredno k mizi Gospodovi ne pristopili, vam hočem danes povedati, kako zeló se tisti pregrešé, kateri nevredno sv. obhajilo prejmejo, in kateri da so ti nesrečni.

I. Kako zeló da se tisti pregreši, kateri nevredno sv. obhajilo prejme, že iz tega lahko spoznamo, če pomislimo, da se pregreši nad Jezusom Kristusom samim. Drugi grešniki se ne pregrešé naravnost nad Jezusom, ampak le nad njegovimi stvarmi, ker

jih prav ne obračajo, in ker so njegovim zapovedim nepokorni. Tako n. pr. se pregreši zapravljivec, ker svoje premoženje zoper božjo voljo neumno zapravlja; napuhnjenec, ker išče svojega bližnjega ponižati, njegovo vrednost podkopati in sebe povzdigniti in povišati; maščevalec razžali Boga, ker se hoče nad bližnjim, ki ga je razžalil, znositi in zmaščevati. Kdor pa nevedno sv. obhajilo prejme, ta se pregreši nad Jezusom samim, nad kraljem vseh kraljev, če ga s svojimi umazaniami ustmi in grešnim srcem omadeževa in oskruni. O tacem pravi sv. Pavel, da *Sina božjega potapta in ognusi kri zaveze, po kateri je bil posvečen.* (Hebr. 10, 29.)

Kako velik greh je nevedno sv. obhajilo, tudi iz tega vidimo, če pomislimo svetost tega presveta Telesa, kateremu obhajaneec z nevednim zavžitjem nečast stori. To je tisto telo, s katerim se je Bog sklenil, si ga je v svoje svetišče, v svoj tempelj izvolil; to je tisto presv. Telo, katero se je na križu v odpuščanje naših grehov v klavni dar dalo; tisto presv. Telo je, katerega je Bog na svoj sedež in v svojo čast povzdignil, da ga molijo izvoljeni in angelji v nebesih. In glejte kristijani! tega presv. Telesa ne razloči obhajaneec, kadar v smrtnem grehu k sv. obhajilu gré, od druge jedi. O kakšna nečast! On nima spoštovanja do presv. rešnjega Telesa, katero se je tudi zavoljo njega dalo raztepti, raniti in križati; on nima v časti Telesa, katero je na božji sedež povzdigneno in je veselje angeljev, svetnikov in vseh nebeških prebivalcev. O kakšno razžaljenje Božje mora biti pač to!

Oni, kateri nevedno sv. obhajilo prejme, zaničuje Jezusa, ker ga pridruži grehu in satanu; zakaj srce, katero je nesposodbnih, preklinjevalskih, lažnjivih, opravljivih besed vse umazano, v katerem smrtni strup sovraštva kipi, v katerem nečisti ogenj gori, iz katerega se vzdiguje smrad hudobije, ostudnosti in gnjusobe, ni vredno prebivališče Jezusovo, ampak hiša satana je, kateri v njej kraljuje. Kdo ne spozná, kakšno nečast stori nevedni obhajaneec Jezusu, ki ga združi z grehom in satanom, kar on čez vse sovraži, in ga sili z njim v enem sreju prebivati.

Sv. apostelj Pavel nam tudi pové, kako velik greh je nevedno obhajilo, ko pravi: *Kdor nevedno je ta kruh, ali pije kelih Gospodov, je kriv telesa in krvi Gospodove.* (Kor. 11, 27.) Strašne, pa resnične besede! Kajn je neusmiljeno umoril svojega nedolžnega brata Abeljna in je bil kriv nedolžne krvi. — Juda Iškarijot je Jezusa prodal sovražnikom za 30 srebrnikov in je bil kriv nedolžne krvi Jezusove, kakor je sam govoril: „Grešil sem, ker sem nedolžno kri

izdal.“ Judje so primorali oblastnika Pilata, pravičnega Jezusa v smrt obsoditi in so bili krivi njegove sv. krvi. Sami so pred Pilatom vpili: „Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke“. Tako in še bolj se pregreše tisti, kateri v smrtnem grehu prejmejo Jezusovo telo in njegovo kri; oni so krivi telesa in krvi Gospodove.

Cerkveni očetje ravno tako govoré. Sv. Ciprijan pravi: *Kdor nevredno prejme Jezusa, je kriv telesa Jezusovega, kakor bi Jezusa umoril in njegovo kri prelil.* Ali ni to strašno? Sv. Krizostom pravi: *Gorjé nezvestim judom, ki so našega Zveličarja Jezusa Kristusa križali, ali veliko bolj gorjé še njemu, kateri ga v sv. zakramentu nevredno prejme!* — Sv. Avguštin pravi, *da se dajo oni, ki so Jezusa križali, lože izgovoriti, kakor oni, ki ga nevredno prejmejo.* Po nauku teh cerkvenih učencov se kristijan, ki nevredno sv. obhajilo prejme, še huje pregreši, kakor so se judje pregrešili, ki so Jezusa križali, zakaj za jude se še vendar kaki izgovori najdejo, akoravno njih hudobije izgovoriti ne moremo, za nevredne obhajance pa nimamo nobenih izgovorov.

Res je, da svetost življenja, s katerim je Jezus svetil, nebeški nauki, ki jih je oznanoval, čudeži, ki jih je delal nad bolniki, nad mrtvimi in drugo tako, česar noben človek storiti ni mogel, bi bilo moralo tudi judom oči odpreti, da bi ga bili spoznali za Sinu božjega, kateri je v resnici bil, za odrešenika po prerokih napovedanega, za kralja časti. Pa kaj, ko jih je napuh preslepil, da ga niso spoznali! Misel, ki so jo o Jezusu imeli, je bila ta, da je on tesarjev sin, da je s hudičem v zvezi, da ljudi zapeljuje in uči nauk, ki je Mozesovi postavi nasproti. Take krive misli so imeli o Jezusu, katere so jih v zmoteno gorečnost zapeljale, da so Jezusa k smrti obsodili. Ko bi bili pa oni njega spoznali za Sinu božjega, za odrešenika sveta, za kralja večne slave, bi ga ne bili nikdar križali, pravi sv. Pavel. (1. Kor. 2, 8.) In da so bili judje, kateri so Jezusa umorili, v nevednosti, se vé, da v grešni, priča tudi sv. Peter, ki jim je rekel: *Zdaj vem, bratje! da ste iz nevednosti to storili, kakor tudi vaši viši.* (Ap. dj. 3, 17.) Kristijan pa, kateri v smrtnem grehu k sv. obhajilu gré, dobro pozná Jezusa, ki ga v sv. rešnjem Telesu prejme. Podobi kruha in vina ga res prikrivate njegovim očem in drugim počutkom, veri pa ne. Po veri dobro vé, da je v tem zakramentu telo, duša, kri in božja natora Jezusova, da je resnično božji Sin, odrešenik sveta in kralj časti; in saj mu mašnik tudi to pové, ter mu pravi, ko mu kaže sv. hostijo: *Glej, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.* In le vendar gré in se predrzne nevredno prejeti, in se tako krivega

stori telesa in krvi Gospodove in mu iz svoje duše, iz svojega telesa križ napravi, na katerem ga vnovič križa in kateri mu je zaničljiviši, kakor oni, katerega so mu bili judje napravili. Kakšen izgovor ima tedaj nevredni obhajanec, ali s čim bo nevredna obhajila — božje rope izgovarjal? Če vse to premislimo, moramo s cerkvenimi učeniki potrditi in reči, da se kristijan z nevrednim obhajilom huje pregreši, kakor so se judje pregrešili nad Jezusovim telesom in njegovo krvjo.

II. Ali je pa mogoče, da bi kristijan mogel tako strašno hudobijo storiti? Ali je mogoče, da bi se kristijan, kateri veruje v Jezusa v zakramentu presv. rešnjega Telesa pričujočega, da bi se kristijan, kateri vé, da Bog vsaki greh sovraži in kaznuje, ali je mogoče, pravim, da bi se kristijan predrznil v smrtnem grehu sv. obhajilo prejeti!? Da, mogoče je, in tudi zgodi se in če so tudi taki ljudem prikriti, so le vendar Bogu vsi znani. Gospod sam vé njih število, on sam jih pozna, kadar se mu približajo in kakor nezvestega učenca tudi nje vpraša: „Priatelj, čemu si prišel?“

Med take nesrečne se štejejo vsi tisti, kateri v grdih pregrehah nečistosti živé in se poboljšati nočejo. In oh, koliko je takih obojega spola, katere ima grda navada, pregrešno znanje vklenene, kateri nočejo grešne priložnosti opustiti, prepovedanega znanja raztrgati, pri vsem tem pa večkrat k sv. obhajilu pristopiti želijo! Kaj vendar taki mislijo? Saj se vselej poprej spovemo, pravijo, predno k mizi Gospodovi pristopimo. Ah, da se Bogu usmili! Kaj jim pomaga spoved, ker nimajo nobene prave žalosti nad storjenimi grehi, in ne resnične volje svoje življenje poboljšati! Nov smrtni greh si na svojo vest naložé in ker k sv. obhajilu gredó, božji rop storé. Tem so prišteti tisti prešestniki in prešestnice, katere ljudje še za poštene imajo in za take tudi pred spovednikom veljati hočejo, ki toraj pri spovedi svoje hudobije ne razodenejo. Ravno tako tudi tisti, ki v prepovedanem znanju živé, svoj greh dobro spoznajo, pa ga iz sramožljivosti pri spovedi zamolčé! Glejte, dragi poslušalci! vsi taki, ako se predrznejo k sv. obhajilu iti, strašni greh — božji rop storé, oni se pregrešé nad Jezusovim telesom in njegovo krvjo.

Med ropavec sv. obhajila se štejejo dalje tudi vsi tisti, kateri s svojim bližnjim v jezi in sovraštvu živé, ki sicer pravijo: „Iz srca mu odpustim, nič hudega mu ne voščim, in ne mislim mu kaj slabega storiti“, pa ga vendar prijazno pogledati in nagovoriti ne marajo, so žalostni, kadar jim kdo kaj hvalevrednega o njem pové in se v srcu veselijo, kadar ga kaka nesreča zadene. Ah, koliko jih je med nami takih, ki jezo in sovraštvu do svojega bližnjega v svojem

srecu kuhajo, pa se vendar drznejó iti k sv. obhajilu! Da bi pač vsi taki hotli pomisliti Jezusove besede: *Ako svoj dar k altarju prineseš...*

Med take, ki ne vredno sv. obhajilo prejmejo, se prištevajo tudi krivičniki, ki nočejo ptujega blaga nazaj dati in storjene škode popraviti, dasiravno to storiti zamorejo. Marsikateri vé, ali bi vsaj lahko vedel, da ta ali ona reč po pravici ni njegova, pa jo vendar obdrži; marsikateri dobro vé za dolg, katerega je on sam naredil, ali ki so mu ga stariši prepustili, pa ker méni, da se je pozabilo in ga nobeden ne tirja, tudi plačati noče; marsikdo vé, da je poslom, delavcem, rokodelcem zasluženó plačilo udržal, ali jim ga utrgal; vé, da je s prevelikimi obresti reveže v potrebi stiskal; vé da je ukradenó blago kupoval, najdene reči obdržal, ne da bi bil po njih gospodarju popraševal, se pri kupčiji, ali pri svojem rokodelstvu zvijače, goljufije in krivice posluževal, kar si je s tatvino, goljufijo, ali kakor si bodi po krivici pridobil, povrniti in storjene škode popraviti noče, med tem pa vendar večkrat k spovedi gré in sv. obhajilo prejme, — toda ne vredno!

Ali vsi do zdaj imenovani morejo, ako le hočejo, spregledati svoj žalostni stan, spoznati ne vredne spovedi in obhajila obžalovati in s pravo pokoro svoje grešno življenje popraviti. Kaj pa hočemo od tistih pričakovati, in njih število je največje, kateri sami sebe slepijo, da kadar k sv. obhajilu gredó, nimajo nobenega smrtnega greha, pa sami sebe, svojega grešnega življenja spoznati nočejo. Takim so prištevati tisti, ki so se nekaterih grehov navadili, n. pr. pijančevanja, opravljanja, preklinjevanja, zlobne nevošljivosti, in kar je drugih takih grehov, katerih se vselej pri spovedi obtožijo, pa se nikoli ne poboljšajo. Oni pravega kesanja nad grehom nimajo, in tudi ne sklenejo ga zapustiti, kadar k spovedi gredó in se vendar odveze vredne štejejo, in zaupljivo k sv. obhajilu pristopijo, ker menijo, da je že zadosti, da se le svojih grehov spovedó. Oni, kakor pravimo, tje v en dan živé, na svoje dejanje in nehanje, ali je dobro ali slabo, malo porajtajo, dolžnosti svojega stanú ali spoznati nočejo, ali pa jih v nemar puščajo in se pri spovedi tega še ne obtožijo. Taki so vsi tisti, kateri imajo vse svoje misli in želje le v časno obrnene in v posvetno vsi zamaknjeni še ob nedeljah in zapovedanih praznikih ne vtegnejo pri službi božji biti, kakor jim je zapovedano, tisti, kateri s svojim grešnim življenjem pohujšanje dajejo, pa jim ni mar ga popraviti; tisti stariši, kateri svojim otrokom za vse drugo skrbé, le za to ne, da bi jih zredili pravične, bogaboječe kristijane; tisti gospodarji in tisti gospodje, kateri privolijo, da se med njih podložnimi

ali v njih hišah nerodnosti godé, ali da se pri njih taki shajajo, kateri bi se ne smeli. Vsi ti hočejo vsaj o Veliki noči, ali tudi o posebnih priložnostih k sv. obhajilu iti, in se pregrešijo nad Jezusovim telesom in nad njegovo krvjo.

Oh, še celo to se zgodi, da po zadobljeni odvezi — že med spovedjo in sv. obhajilom — spet smrtni greh storijo in vendar se drznejo iti k sv. obhajilu, ker se ljudi bolj bojijo kakor živega Boga. Vest jim brani, naj nikar ne pristopijo k mizi Gospodovi, a strah pred ljudmi jih premaga . . .

Ob kratkem, vsi kateri v smrtnem grehu k sv. obhajilu gredó, ga nevedno prejmejo — božji rop storé. Nad njimi se Gospod po preroku pritoži in pravi: *Ko bi me bil moj sovražnik preklinjal, bi bil prenesel*, t. j. ko bi me malikovali, kateri me ne poznajo, ko bi judje, kateri me sovražijo, ko bi neverniki, ki so se zoper mene vzdignili, zaničevali, bi bil prenesel; ali ti, kristijan, ki hočeš moj prijatelj biti, ki si kri od moje krvi, meso od mojega mesa, ti, ki sem te k svoji mizi povabil, ti me zamoreš preganjati in mojo kri tako rekoč z nogami taptati! O kristijani! katerega izmed nas bi te Jezusove besede ne pretresle, kdo bi si ne prizadeval, vselej s čistim srcem k mizi Gospodovi pristopiti!

Vam pa, vi nesrečni! ki svojega grešnega življenja zapustiti nečete, in vendar sv. obhajilo prejimate, sevéda nevedno, nič drugega ne rečem: ali svoje življenje popboljšajte, ali pa nehajte k sv. obhajilu hoditi! In vi, pobožni kristijani! ki spoznate strašno pregreho, katero tisti storé, ki v smrtnem grehu sv. obhajilo prejmejo, ki vas groza sprehaja, kadar se spomnite, da zamore človek tako hudoben biti in božji rop storiti, o molite, prosim vas, molite za take nesrečneže, da bi svojo hudobijo spoznali, katera je večja od hudobije nezvestega Judeža in trdovratnih judov, da bi pravo pokoro delali in nehali najkrotkejšega Jezusa zaničevati in križati! Skrbite ve, bogaboječe duše! nadomestiti razžaljenje, katero hudobni kristijani z nevednim obhajilom Jezusu delajo; skrbite, da bote svojega Zveličarja z vso pobožnostjo sprejeli, mu v svojem srcu vredno prebivališče pripravili in z njim skleneni se srčno vojskovali z zapeljivim svetom, s poželjivim mesom in z zavrženim satanom in po srečno dokončanem vojskovanju prejeli krono večnega življenja, katero je Bog tistim obljubil, ki njega ljubijo. Amen.

† Ant. Potočnik.

2. Šestero izgovorov zastran večkratnega obhajila.

In so se začeli vsi skupaj izgovarjati.

Luk. 14, 18.

Vvod. Trojne vzroke naštevajo povabljeni v današnjem sv. evangeliju izgovarjaje se, zakaj da ne pridejo k večerji . . . Najmanj še enkrat toliko izgovorov imajo mlačni kristijani, kadar jih vabimo in prigovarjamo k večkratnemu sv. obhajilu. Pa kakor so bili izgovori onih povabljenecv prazni, tako prazni so tudi izgovori mrzlih kristijanov. Uni kakor le-ti bi lahko opravili z eno besedo: „Nočemo!“ Dobre volje je manjkalo tam, manjka tukaj . . . Premislimo šestero praznih izgovorov mlačnih kristijanov zastran večkratnega sv. obhajila.

Izpeljava. Pri nobeni reči se ni tako zelo bati slepila in prevare, kakor pri izgovorih. Kaj lahko boste tudi prevideli, kako prazni so izgovori mlačnih . . .

1. „Jaz grem v letu enkrat k sv. obhajilu, ker tudi cerkev večkrat ne terja.“ — Res je sv. cerkev rekla, da moraš o velikonočnem času iti k sv. obhajilu, ako sploh še hočeš kristijan ostati, vendar a) pomisli zakaj je dala cerkev to zapoved? Od začetka je ni bilo treba; šli so vsaki dan . . . Še le takrat, ko je bilo več tako mrzlih, kakor si ti, je bila cerkev primorana . . . b) Ali tebi mala besedica „vsaj,“ ki je pridejana, nič ne pomeni? Ali si že res tako trdosrčen otrok, da se za želje in prošnje svoje predobre matere nič ne zмениš? Toraj le še sila ti je mila?! c) V drugih rečeh si tako rad med prvimi, ali te ni nič sram, da v najtehtniši zadevi pa si tako rad med najslabšimi, kakoršnih lenoba je cerkev prisilila, da je posebno zapoved dala?! — O predrzni slepec, boš mar še svojo dobro mater dolžil, da je ona kriva tvoje mlačnosti in lenobe?!

2. „Nimam časa, večkrat hoditi k sv. obhajilu.“
Uradnik, trgovec, delavec, gospodar, posel — vse vse se tako izgovarja. Pa vsi le sami sebi lažejo. a) Kje najdete tako pridnega človeka, da bi v enem tednu, ali celo v enem mesecu, prav ves čas tako porabil, da bi nobene ure ne zapravil z lenobo ali z nepotrebniimi opravili? Za vse drugo seveda najdeš lahko potrebnega časa, le za najpotrebniše ga nimaš! Kaj pa, če oboliš, kdo te bo pa potlej nadomestoval? . . . Ali se ne dá tudi veliko prihiteti, nekaj prej nekaj potlej? In ali mar ni blagoslov božji pri vsih delih glavna reč? . . . b) Ali prvi kristijani mar niso delali? niso imeli enakih opravil,

kakor ti? In vendar so vsaki dan šli k sv. obhajilu! Tudi sedaj kaže skušnja, da še zmiraj v obče vekoliko več delajo in zvestejše opravljajo stanovske dolžnosti vsi oni, ki večkrat sv. zakramente sprejmejo, kakor pa mlačni . . . c) In če bi tudi kaj zamudil, kaj pa za to? Saj je menja dobra: časno za večno, majhen dobiček za neskončno dobroto! Ali misliš večno živeti? *Kaj pomaga* . . . (Mat. 16, 26.)

3. „Zato ne grem večkrat k sv. obhajilu, da bi se ljudje ne norčevali z mano j.“ Kako nespameten, pa kako tudi žalosten izgovor! a) Kdo se bo norčeval? — Najslabši ljudje; vsi dobri in pošteni te bodo še bolj čislali. Ali si tako neumen, da se norcev bojiš, kaj bodo o tebi rekli? b) Ali imaš res tako malo poguma, da te nekoliko besedi spridenih tovarišev tako v strah pripravi, da si najimenitniše dolžnosti ne upaš opraviti? Kje pa je tvoje moštvo, — tvoj značaj? — c) Ali bodo mar pri sodbi božji drugi za-te odgovarjali? ali bodo drugi šli mesto tebe v pekel, če boš pogubljen, ker si iz strahu ne upaš rabiti najpotrebniših pripomočkov? — d) Pomisli, kako se bode spremenilo govorjenje onih zlobnežev, ki se zdaj smejejo pobožnim: *O mi neumni* . . . (Modr. 5, 3—5.)

4. „Ne upam si večkrat nadlegovati svojega spovednika.“ Toraj tudi še to: a) tudi do svojega dušnega pastirja si nezaupljiv ter misliš, da ne mara svojih najsvetejših dolžnosti opravljati? . . . b) Kdo pa priganja tolikokrat verne k pogostni sprejemi sv. zakramentov? ali ne tvoj spovednik? Ali bi kedaj zinil besedo v tem oziru, ko bi bil res nejevoljen, ako večkrat prideš k spovedi? Ali meniš, da drugače govori, drugače misli? . . . Le prepričan bodi, da pogostna obhajila vernih so nam duhovnom največje veselje, α) že na zemlji, ker vidimo, da se naši skrbi izročeni vinograd dobro in vspešno obdeluje . . . β) v nebesih pa nas čaka za večji trud tudi večje veselje.

5. „Zato ne grem večkrat k sv. obhajilu, ker nisem vreden.“ — a) Vreden v pravem pomenu besede ni nihče, tudi angelji in svetniki v nebesih ne. In če hočeš tako dolgo čakati, da boš popolnem vreden sprejeti najsvetejšega Boga, boš moral pač čakati vekomaj. Za vredno sv. obhajilo v navadnem pomenu pa sv. cerkev ne terja nemogočih reči: samo dvoje je treba, — da si brez smrtne greha in pa da nisi brez vse pobožnosti, kadar greš k sv. obhajilu. Seveda kakor pri vseh rečeh, se dá tudi tukaj čedalje večja popolnost doseči: da se očistiš tudi vseh malih grehov in se popneš do prav goreče pobožnosti . . . b) Če pa misliš, da boš tako vzvišeno gorečnost dosegel s tem, da sv. obhajilo vsako leto odlašaj

do velike noči, se močno motiš. Ako se namreč ne znaš večkrat lepo pripraviti, se boš enkrat še menj znal; to kaže skušnja in pamet . . . c) Ravno zato toraj se pripravi večkrat k sv. obhajilu, da boš čedalje bolj vreden; vsako sv. obhajilo je kolikor toliko priprava k naslednjemu — in predzadnje priprava k zadnjemu . . .

Ne smem pa zamolčati, da jih je res mnogo, ki niso vredni večkratnega sv. obhajila; a pri teh moramo pristaviti žalostno resnico, da tudi enkrat v letu niso vredni: v starih krivicah, v zastarelem sovraštvu, v grešnem znanji živeči itd. Za te nesrečne poznam pa le dvojno pot: naj zapustijo greh in grešno priložnost ter se odločijo za večkratno obhajilo, — ali pa naj vsako leto kot zastarani grešniki po enkrat k obhajilu hodijo in po dvakrat pekel služijo, ker spoved in obhajilo — oboje je božjerpno, če nimajo volje greha zapustiti.

6. „Kaj bi hodil večkrat k sv. obhajilu, saj tisti, ki hodijo, tudi niso vsi dobri.“ S tem nisi tako veliko povedal, kakor misliš, da si. a) Tacih življenje, ki večkrat k sv. obhajilu hodijo, navadno svet preostro sodi; pri tacih so tudi male napake bolj vidne. Velikih hudobij jim po pravici ne morete očitati. Kdor zabrede v velike grehe in hoče v njih ostati, opusti večkratno obhajilo. (Le peklerska hinavščina bi — izjemoma — bila, ko bi kdo v velikih hudobijah trdovratno živel pa vendar večkrat k mizi Gospodovi pristopal. b) Tega ne moreš vedeti, v kolike hudobije bi bili še le zabredli oni, nad katerimi se zgleduješ, ko bi bili sv. obhajilo opuščali . . . c) Tudi to ti je neznano, koliko so se že poboljšali z večkratnim sv. obhajilom; to le Bog vé. d) Sploh pa večkratno sv. obhajilo še ni znamenje svetosti, ampak je le najzdatnejši pripomoček za njo . . .

Konec. Nikar se toraj ne motite in slepite s praznimi izgovori. Obračajte in zasukavajte to prevažno zadevo, kakor hočete, resnica je in ostane le ta: Ako kdo večkrat v letu ne prejme sv. obhajila, kaže s tem, da je v posvetnost preveč zamaknen, za dušno zveličanje pa se premalo zmeni . . . O da bi mogli iz pekla, ali pa tudi iz vie, še enkrat nazaj priti, gotovo izmed vseh opravil bi jim bilo najljubše večkratna spoved in sv. obhajilo! . . .

Tretja pobinkoštna nedelja.

I. Spremljevalci nebeškega Kralja.*)

(Za praznik Jezusovega presv. Srca.)

Vse pokrajine zemlje gledajo zveličanje našega Boga. Ps. 97, 3.

Sv. Janez Krstnik, ki je v puščavi ljudi k pokori priganjal in za Jezusov prihod pripravljaj, je nekega dné izrekel te-le pomenljive besede: *Med vami stoji on, ki ga vi ne poznate.* — Ne vem, je li kedaj kak pridigar izrekel besedo, ki bi se vse čase v vseh krajih tako spolnovala kakor le-ta beseda sv. Janeza. Ko bi zdaj sv. Janez zopet nastopil, bi lahko ravno tako govoril, ne le v eni sami deželi, ampak po vesoljnem svetu bi lahko klical vsem ljudem: „V sredi med vami je Jezus Kristus, vi pa ga ne poznate“. Stopil bi med trdovratne jude in klical bi jim: „O vi nehvaležni! okrog in okrog vas obdajajo katoličani, v sredi med vami je Kristus, vi ga pa še le pričakujete; vi ga zametujete, kakor so ga nehvaležno zavrgli vaši predniki, — in vendar je njegovo presv. Srce tolikanj ljubilo vaš rod“. — Stopil bi med nevernike ali pagane in klical bi jim: „O vi preslepljenci! po vesoljnem svetu je že zdaj sv. katoliška cerkev razširjena, na vse strani gredó goreči misijonarji, — v sredi med vami je Kristus, vi pa se ne zmenite zanj; svetno oliko in dobiček sprejemate od kristijanov, — zlato in srebro poznate, Jezusa pa nočete poznati. In vendar vas presv. Srce tako zelo ljubi in želi, da bi vsi se spreobrnil, da bi bil en pastir in en hlev“. Stopil bi med krivoverce raznih vrst, šel bi med angličane, med protestante, pravoslavne itd. ter klical jim: „O vi nesrečni! na Jezusovo ime ste krščeni, po njem se imenujete tudi kristijane, — v sredi med vami je Jezus, vi ga pa nočete spoznati, nočete poznati njegove brezmadežne neveste sv. katoliške cerkve, nočete priznati njegovega namestnika rimskega papeža. In vendar vas Jezusovo presv. Srce tako zelo ljubi in se mu tako zelo smilite, ker ste tako blizo prave poti, pa vendar nočete na njo stopiti.“ — A stopil bi tudi med nas katoličane in videti mnoge med nami, ki nič boljše ne živijo kakor judje in pagani, bi ostro zagrmel nad njimi: „O vi hudobneži! med vami si je Kristus še

*) Ta govor sem govoril na praznik Jezusovega presv. Srca, a vrvna se pa lahko z malo spremembo tudi za nedeljo, ki pride po tem prazniku. Vr.

posebej svoje stanovanje zbral, v vaših cerkvah prebiva noč in dan, vi ga pa nočete poznati; ali je mar zato med vami, da ga žalite, da ga na novo križate, na novo s sulico prebadate njegovo presv. Srce!?"

Pa ne le največim grešnikom med nami, marveč vsem veljajo te Janezove besede: vam vsem, predragi poslušalci pa tudi meni bi lahko sv. Janez očital: „V sredi med vami je, katerega vi ne poznate! Kajti nobenega ni tukaj, da bi lepoto Jezusovega presv. Srca popolno poznal. Ko bi ga poznali, bi ga tudi vse gorečnije ljubili. In ko bi živeli sto let, tisoč in še več let, ter bi noč in dan premišljevali lepoto njegovo, še bi je popolnem ne spoznali; popolnem bomo lepoto Jezusovega Srca še le v nebesih spoznali, ako bomo tako srečni, da pridemo tje. Tukaj na zemlji pa je vsa naša naloga v tem, da si prizadevamo čedalje bolj ga spoznavati.

Nastane toraj vprašanje, kako pa bomo najlože spoznali Jezusovo presv. Srce? — Enako kakor vsako drugo srce. Človeško srce, ki ga ne moremo videti, spoznamo sploh iz besedi in del dotičnega človeka. Vem pa še za eno pot, po kateri se lahko spoznava človeško srce: namreč po tistih ljudeh, kateri so ž njim v ožji zvezi, s katerimi ima opraviti. Zato se večkrat sliši: „Človek se najbolj spozná po družini, v katero zahaja“. Navaden je že pregovor: „Kakoršni so posli, tak je gospodar“. Zlasti pa o višji gospôdi velja, da se spoznajo po onih ljudeh, katerim skazujejo posebno zaupanje, kateri se sploh imenujejo njih „spremstvo“. Tudi Jezusovo Srce bomo po tej poti lahko bolj in bolj spoznavali. Zato vam bom danes v nekaterih podobah pokazal spremstvo nebeškega Kralja Jezusa Kristusa v ta namen, da bi njegovo presv. Srce bolj spoznali, pa gorečnije ga častili in ljubili.

1. Oglejmo si najprej ono spremstvo, ki ga je nebeški Kralj imel prvi trenutek svojega zemeljskega življenja — o svojem prihodu! Človeku se mora milo storiti, tako da mu solze stopijo v strmeče oči, ako pomisli na neskončno veličastvo nebeškega Kralja, potlej pa se ozre na ono spremstvo, ki ga je na zemlji prvo pozdravilo. Le pogledjte podobo betlehemskega hlevca! Ta podzemeljska, vlažna, mrzla votlina je ona kraljeva palača, kjer se obhaja prihod in sprejem nebeškega Kralja! In kje je kraljevo spremstvo? O strmite nebesa, zemlja čudi se! — brezumna živinica ga obdaja; vola in osliča vidimo poleg njega! Kmalu prihitijo še priprosti pastirci, da ga pozdravijo.

Več prelepih lastnost Jezusovega presv. Srca nam kaže ta podoba. Prav posebno si zapomnimo njegovo zadovoljnost, ki se tu razodeva. Nebo in zemlja je njegova lastnina! Ako je že hotel zapustiti nebeško veličastvo in se preseliti v to solzno našo dolino, izvolil bi si bil lahko najlepše mesto na svetu in v tem mestu najlepšo palačo; izvolil bi si bil lahko vse bogastvo in vso čast tega sveta; izvolil bi si bil lahko vse veselje, kar ga le more zemlja dati. Toda njegovo presv. Srce ne mara za svetno bogastvo, izvoli si revščino in pomanjkanje; njegovo presv. Srce se ne zmeni za svetno čast, zadovoljno je z najzadnjim mestom, izvoli si celo zaničevanje; njegovo Srce ne mara za svetno razveseljevanje, izvolilo si je trpljenje in težave. In tako je ostalo Jezusovo presv. Srce ves čas življenja; vsem ljudem razklada v genljivih besedah to čudovito zadovoljnost rekoč: *Lisice imajo svoje votline, ptice svoja gnjezda, Sin človekov pa nima kam glave nasloniti.*

Če se nam že navadno srce tako zelo prikupi, ako je zadovoljno v svojem stanu z vsem, kar je in kar ima: ali se ne bomo čudili najsv. Jezusovemu Srcu, ki je vzor nedopovedljive zadovoljnosti?

Pokleknimo toraj danes, ko obhajamo god presv. Srca in počastimo ga zarad te prelepe čednosti — ljube zadovoljnosti! Prosimo ga pa tudi, naj tudi našemu srcu dodeli vsaj nekoliko te svoje čednosti! Sklenimo pa tudi posnemati ga: ali bo mar naše srce le po bogastvu hrepenelo, če je božje Srce zadovoljno z največo revščino? ali bo mar naše srce še zmiraj koprnelo po svetni časti, če je božje Srce zadovoljno z najslabšim prostorom? ali bo mar naše srce iskalo le svetnega veselja, če vidimo, da si je božje Srce izvolilo le križ in trpljenje?

2. Oglejmo si drugo podobo: Jezusa 12 letnega mladenčka v Jeruzalemskem tempelju, ko sedi med judovskimi sivolasi učeni, jih posluša in poprašuje ter jim tako modro odgovarja, da se mu morajo vsi čuditi. O le čudite se, vi zemeljski modrijani! med vami je tisti, ki ga vi ne poznate. Kakor je nebo vzvišeno nad zemljo toliko in še brez mere bolj presega njegova vednost vašo uborno učenost, on je vsega viden. In vendar se hoče učiti, da bi ljudem, zlasti mladim, prelepi zgled zapustil. Jezus nam namreč kaže v tej podobi ukaželjno Srce svoje. To presv. Srce je kar gorelo za svete resnice, za božji nauk. Kako zelo je bilo Jezusovo presv. Srce vneto za nebeške nauke, se je zlasti pokazalo zadnja tri leta, ko je obhodil vso svojo domačo deželo in povsod učil, kamor je prišel. Kjer so se ljudje zbrali, je postal in jih je začel učiti: zdaj na hribu, zdaj v

planjavi, zdaj na morji, zdaj na suhem, zdaj v veličastnem tempeljnu, zdaj spet v priprosti hiši. Večkrat je začel učiti, če je le tudi en sam želel njegovega nauka. O kako lepo se nam zopet tu kaže Jezusovo presv. Sree!

Res je, da si človek prav za prav z u m o m nabira raznih vednosti, kakor pravimo, — z glavo; vendar se tudi tukaj v prvi vrsti mora vdeleževati srce — volja. Kdor se noče učiti, ne bode nikdar kaj prida vedel. — Zato se nam že navadno človeško srce zdi lepo, ako je ukaželjno, ako z veseljem in hrepenenjem posluša besedo božjo in pridno prebira dobre knjige. Koliko dušno veselje je za nas duhovne, kadar Jezusove nauke in dela razlagamo nedolžnim otročičem in vidimo, kako jim globoko segajo v mlado srce! Kako se vzraduje duhoven, ki o praznikih oznanja božjo besedo ter vidi, kako zdaj tu, zdaj tam priteče solza svetega ginenja!

Naj reče kdo, kar hoče: srce, katero ima še veselje za božjo besedo, srce, katero še sveti nauki ogrevajo, ni še zgubljeno srce! Nasprotno pa naravnost trdim, da tisti, katerim božja beseda mrzi, ki ne marajo kaj svetega ne govoriti, ne slišati, kažejo zlobno srce. To ni le moja misel, marveč Jezus sam je take obsodil, ko je rekel: *Kdor je iz Boga, posluša besedo božjo; zato vi ne poslušate, ker niste iz Boga.* — Prav posebno plemenita pa se kažejo srca onih, ki niso le za-se ukaželjni, marveč radi tudi druge podučujejo v sv. resnicah; kako plemenita so n. pr. srca misijonarjev, ki zapustijo svoje stariše in znance, svojo domovino, in grejo v daljne nepoznane kraje oznanovat božji nauk! O kako lepo se nam mora še le zdeti Srce Jezusovo, ki je za svete resnice vse gorelo in živelo! Zato je na podobi vse z žarki obdano, vse svitlo, vse bliščeče: svitloba nebeških resnic ga prešinja!

Pokleknimo in počastimo danes zopet zavoljo te prelepe lastnosti Jezusovo presv. Sree in prosimo ga, naj tudi naša srca ogreje za besedo božjo, za nebeške nauke. Posnemajmo ga pa tudi mi v tem, da bomo radi poslušali in premišljevali nebeške resnice; pa tudi v tem, da bomo vsak po svojem stanu radi druge podučevali, zlasti oni, katerim so otroci v odgojo in skrb izročeni.

3. Zdaj pridem do tiste podobe, ki se mi je že v mladostnih letih posebno v spomin vtisnila. Takale je: v sredi stoji nebeški Kralj veličastne postave, neizmerno prijaznega obraza in premilega pogleda; od vseh strani pa se zbira ljubljeno brezštevilo njegovo spremstvo — množice nesrečnih: Čem betežniši je revež, tem zaupniše se mu smé bližati; tu je prvi za kraljem, kateri sicer med svetom velja

za zadnjega. Pa s tem njegovo Sree še ni zadovoljno, ampak kliče, glasno kliče, naj pridejo še drugi, naj pridejo vsi, kateri njegove pomoči potrebujejo: *Pridite k meni vsi, kateri ste obteženi in trpite, in jaz vam bom olajšal!* A tudi ta ljubeznjivi klic mu še ne zadostuje; zdi se mu, da jih še vse premalo pride. Zatoraj gré sam okrog od kraja do kraja ter sam išče ljudi, da bi jim v trpljenju pomagal.

O kako rad bi vam predstavil in opisal vse to ljubljeno spremstvo Jezusovo, — vse nesrečne in užaljene, katere je njegovo presv. Sree na zemlji potolažilo, pa mi ni mogoče. Kajti ponavljati bi vam moral skoraj polovico evangelija; pa še tedaj bi ne bil pri kraji, ker tudi evangelisti nam niso vseh opisali, ampak večkrat kar splošno pripovedujejo n. pr.: *Jezus je obhodil vso Galilejo... in ozdravljaj vsako slabost in vsako bolezen med ljudmi.* (Mat. 4, 21.) Na drugem kraju: *Ko so ga ljudje spoznali, so poslali po vsi tisti strani in so mu pripeljali vse bolehnne in so ga prosili, da naj se le roba njegovega oblačila dotaknejo in kateri so se dotaknili, so bili ozdravljeni.* (Mat. 14, 35.) In spet: *Prišlo je k njemu veliko množic, katere so seboj imele mutaste, kruljeve, hrome in veliko družih; in so jih pokladali k njegovim nogam in jih je ozdravil.* (15, 30.) Še takrat, ko je zadnjikrat prišel v Jeruzalem, so mu privedli bolnikov od vseh strani in vse je ozdravil. — Pa slednjič tudi to splošno popisovanje ne zadostuje, zato sv. evangelij kar naravnost sporoči: *Jezus je hodil okrog in dobrote skazoval!*

Vsa ta apostolska sporočila dovolj jasno pričajo, kako dobro je bilo Jezusovo Sree in jaz nimam družega pristaviti, kakor zagotovilo, da to najboljšo Sree se zdaj, ko je v nebesih, ni spremenilo, marveč je enako neskončno dobrotljivo! — Če se nam že pri ljudeh sree po svoji dobroti najprej priljubi; kako bi se nam nad vse ne priljubilo najdobrotljivše Sree Jezusovo! O zavoljo te lastnosti, ki jo vsi sami čutimo, še prav posebno počastimo danes presv. Sree Jezusovo ter ob enem sklenimo posnemati ga s tem, da bomo tudi mi po svoji moči dobrotljivi najprej onim, s katerimi nam je skupaj živeti, potlej pa tudi do tujih, kateri naše pomoči potrebujejo.

4. Največi in najbolj milovanja vredni na svetu so pa dušni bolniki, dušni mrličii. Zato je tudi Jezusovo premilo Sree za te še bolj skrbelo, kakor za telesne bolnike in mrličee. Ravno pri grešnikih se je zadnja tri leta najraje mudil, ne da bi se udeležil njih hudobij, marveč da bi jim dušne rane ozdravil in jih pridobil za večno življenje.

Jezus med grešniki nam kaže neskončno usmiljeno Sree. Genljivo je brati v sv. pismu, kako ljubeznjivo ravna z grešniki, kako jih izgovarja in zagovarja pred trdosrčnimi farizejci in pa kako nepopisljivo vesel je, kedar je spet pridobil kakega spokornega grešnika, nasproti pa se milo razjoka nad trdovratnimi! — Nekega dné mu pripeljejo farizejci grešnico, ki se je bila zoper šesto zapoved hudo pregrešila ter zahtevajo, naj se s kamenjem pobije, kakor Mozesova postava veleva; on pa nekoliko pomolči, piše v prah in ko trdosrčni le ne odjenjajo, zakliče: „Kdor izmed vas je nedolžen, naj prvi kamen pobere in na njo vrže!“ In ko so vsled teh besedi drug za drugim odšli, reče ženi: *Tudi jaz te ne obsodim; pojdi v miru, toda glej, da ne boš več grešila.* — O drugi priliki mu k nogam poklekne Marija Magdalena, ko je bil ravno pri nekem farizeju povabljen, in milo pretaka skesane solze. Farizej se zaničljivo proč obrača in ves nevoljen godrnja: „Ko bi bil ta prerok, bi vedel, kakšna grešnica je ta!“ Jezus pa jo izgovarja in v prelepi priliki dokaže, da če tudi je velika grešnica, jej je vendar veliko odpuščeno, ker je tolika njena ljubezen in tako veliko njeno kesanje! — Jezus gré v hišo cestinarja Caheja; zopet nastane med farizejci godrnjanje; a Jezus se potegne zanj rekoč: *Danes je tej hiši zveličanje došlo, ker tudi on je sin Abrahamov!* Sploh, kadar so ga videli farizejci med grešniki, so začeli godrnjati: „Z grešniki hodi in jé ž njimi!“ Jezus pa grešnike zagovarja rekoč: *Zdravi ne potrebuje zdravnika, ampak bolni; jaz nisem prišel zaradi pravičnih, marveč zaradi grešnikov sem prišel; prišel sem iskat, kar je bilo zgubljenega.* — In ker jim z besedo ni mogel dopovedati, kako neizmerno usmiljeno je njegovo presv. Sree, skuša jih prepričati v prilikah: o ženi, ki je zgubila denar, pa je potlej tako zelo vesela, ki ga zopet najde; o pastirju, ki je tako skrbno iskal zgubljeno ovčico in ko jo najde, skoro samega veselja ne vé, kaj bi začel; o zgubljenem sinu, čegar vrnitev očetu napravi nepopisljivo veselje. Zdi se vam, kajne, kakor bi Jezus o drugih govoril v teh prekrasnih prilikah, a v resnici je govoril sam o sebi, svoje neizmerno usmiljeno Sree nam je hotel opisati! — O prelepo Sree! V tisti krasni pesmi, ki se poje veliko saboto pri blagoslovljenji velikonočne sveče, se srečen imenuje Adamov dolg, ker nam je dal tacega Odrešenika. Skoraj bi tudi jaz danes tako zaklical: „O srečni greh, ki si nam na zemljo pripravil tako Sree!“

Mi ljudje usmiljeno sree sploh premalo čislamo in kakor ona dva učenca le preradi kličemo ogenj z nebes na nasprotnike, in kakor farizejci pisano gledamo, če se tu pa tam komu prizanese in brž

začnemo klicati: „postavo imamo, po postavi, — po črki postave se mora hudobija ostro kaznovati!“ — Le enkrat — enkrat pa tudi mi usmiljeno srce drugače sodimo, takrat namreč, kadar sami usmiljenja potrebujemo: o takrat pa pademo na kolena pred tistega, ki ima oblast čez nas, povzdignemo roke in kličemo: „usmiljenje! usmiljenje!“ In kako lepo se nam takrat zdi tako srce, ki se nas je usmili in nas ni zavrlo.

Predragi! v takem položaji smo pa zmiraj vsi Jezusovemu presv. Srcu nasproti. Vsi smo grešniki večji ali manjši. O pokleknimo danes in počastimo Jezusovo presv. Srce zavoljo njegove neskončne usmiljenosti. Zahvalimo se mu v imenu tistih grešnikov, ki so še takrat odpuščanje dobili, ko je še Jezus na zemlji bival; zahvalimo se mu v imenu tistih grešnikov, ki so odpuščanje zadobili v zakramentu sv. pokore; zahvalimo se mu v imenu tistih grešnikov, ki se niso mogli spovedati, pa so s popolnim kesanjem od njega odpuščanje dobili; zahvalimo se mu pa še prav posebno v svojem imenu, da nam je že tolikrat — oh tolikrat že grehe odpustilo! — Prosimo ga, naj tudi nam dodeli usmiljeno srce ter sklenimo v prihodnje ravnati po zgledu onih ljubeznjivih svetnikov, ki so bili do sebe ostri, do drugih pa mili in usmiljeni!

5. Pa pojdemo dalje v svojem premišljevanji. Naša pamet bode kmali tako-le sodbo sklenila: Če je božje Srce tolikanj dobro skesanim grešnikom, kako dobrotljivo bode še le nedolžnim! Poglejmo toraj še one presrečne, ki smejo najbliže pri Jezusu biti, — pogledjmo še tisto najplemenitejše spremstvo okrog Jezusa, ki zasluži v nebesih in na zemlji najlepše ime: nedolžnost. O nedolžni imajo pri Jezusu še posebne pravice, kakoršnih drugi nimajo.

Poglejte poleg Jezusa njegovo brezmadežno Mater Marijo. Le ona, najčistejša Devica, smé s svojimi deviškimi rokami Jezusa pestovati, ga objemati, mu hrane dajati in streči . . . Poglejte deviškega sv. Jožefa; le on, ki v roki drži lilijo deviške nedolžnosti, smé Jezusa v naročje jemati, za roke voditi, ž njim pod eno streho prebivati . . . Poglejte sv. Janeza, nedolžnega deviškega apostelja; le on se smé presv. Srcu tako zelo bližati, le on smé svojo deviško glavo naslanjati na njegove deviške prsi . . . Poglejte nedolžne otročiče; — le oni so tako srečni, da jih Jezus v naročje jemlje, objemlje in roke nanje poklada . . . Marija, sv. Jožef, sv. Janez, nedolžni sploh nam glasno kličejo, kako lepo je Jezusovo Srce, ker je vse čisto, nedolžno in brezmadežno v deviški bliščobi!

Med ljudmi je splošnja sodba — od najboljšega dol do najslabšega to pripoznajo — da najlepša izmed vseh sre na zemlji so deviška nedolžna srca! In ravno deviško nedolžno srce se more najbolj veseliti prelepega praznika sv. rešnjega Telesa in današnjega praznika. Kako lepo in veselo se nam pa še le kaže kakor solnce čisto Srce Jezusa, ki je ženin vseh čistih duš! — Pokleknimo toraj danes in počastimo presv. Srce prav posebno zarad te najlepše čednosti in prosimo, naj varuje in brani najdražji zaklad vseh čistih duš in sklenimo vsak po svojem stanu zvesto posnemati ga!

6. Ne bilo bi prav, ko bi se ne spominjali onih, ki so bili tri leta Jezusu zvesti spremljevalci — učencev in aposteljn ov. Pa predolgo bi bilo, ko bi jih hoteli po vsih njih potih spremljevati; naj zadostuje, da vam jih pokažem le v enem samem kraju, namreč: pri zadnji večerji. Tu sedijo dvanajsteri okrog mize, v sredi med njimi je Jezus; neskončna ljubezen mu sije na obrazu. Sv. Janez, ljubljenec njegov, si je to posebno v spomin vtisnil; ko piše o zadnji večerji, pristavi besede: *Jezus, ki je svoje ljubil, jih je ljubil do konca.* — To neskončno ljubeče Srce se hoče zdaj pri svojih posloviti, — pa se ne more. Srce, ki je bilo tako močno, da je satana premagalo, zdaj takorekoč samo sebe ne more premagati; Srce, ki je bilo tako močno, da je nebeško veličastvo zapustilo, zdaj ne more zemlje zapustiti, toliko je navezano na vse one, katere ljubi. In da bi mu ne bilo treba nas sirot zapustiti, izumi si nov čudež, večji memo vseh prejšnjih: presv. rešnje Telo postavi, da bi med človeškimi otroci mogel ostati vse dni do konca sveta!

V tej genljivi podobi vidimo neskončno ljubezen Jezusovega presv. Srca. — Če se čudimo onim otrokom, ki za stariše darujejo življenje, ali onim starišem, ki so iz ljubezni do otrok pripravljene smrt storiti, ali onim vladarjem, ki se za svoje podložne pogumno v smrtno nevarnost podajo: kako bi mogli razumeti neskončno ljubezen nebeškega Kralja, ki je za nas uboge ljudi šel v najstrašnejšo smrt; a s tem še nezadovoljen, hoče še vedno svojo daritev ponavljati, hoče svoje življenje nam dajati do konca dni!

Pokleknimo toraj danes in ponižno počastimo presveto Srce v sv. rešnjem Telesu zarad neskončne ljubezni, ki jo ima do nas ljudi. Prosimo ga, naj tudi naša mrzla srca ogreje in prešine z vročim ognjem nebeške ljubezni, ljubezni do Boga in do bližnjega. Sklenimo pa tudi sami zvesto spolnovati to dvojno zapoved svete ljubezni.

7. Le še eno spremstvo vam hočem pokazati, ki nam ga je Jezus sam popisal, ko je rekel, da bo prišel sodnji dan v oblakih

neba z veliko močjo in častjo in *angelji ga bodo spremljali*. Pa tudi na zemlji so Jezusu angelji stregli. Kaj nas pa to spremstvo uči? To, da Jezusovo Srce ni bilo le najboljše človeško srce, marveč ob enem božje Srce, ki ga angelji molijo in ga moramo tudi mi moliti.

V tem oziru pa ne morem Jezusovega presv. Sreca z nobenim drugim srcem primerjati. V tem oziru Jezusovo Sree neskončno presega tudi Marijino Srce.

Pobožno toraj danes pokleknimo, ko obhajamo god tega božjega Sreca in z angelji, ki ga nevidno v Zakramentu obdajajo in molijo, ga počastimo in molimo. Prosimo božje Srce, ki je vsih milosti polno, potrebnih milosti za-se in za svoje! In ker je to Srce — Srce našega prihodnjega Sodnika — o sklenimo, te dneve, katere nam je njegova dobrota še tu na zemlji odločila, prav obračati, zvesto njegovo voljo spolnovati in veliko dobrega storiti, da to presv. Sree, ki je nam zdaj tolikanj milo in dobrotljivo, ne bode enkrat pri sodbi primorano nas zavreči in pogubiti.

Lahko bi vam še mnogo enacih podob in prizorov razkazal, toda čas pohaja. Svetujem pa, da si jih sami še ogledujete doma po zgodbah sv. pisma; poglejte n. pr.: Jezusa med dvema razbojnikoma na križu, kaže nam neizmerno potrpežljivost; Jezus in črni skušnjavec satan poleg njega nam kaže neizmerno ponižnost, ker je v vseh rečeh razun greha nam enak postal ter celo satana hotel ubogati, kolikor se je moglo brez greha zgoditi; Jezus med sovražniki kaže najkrotkejše Sree, na en migljev njegove roke namreč bi se bila zemlja odprla ter strela z neba treščila in končala nasprotnike, vse stvari so pripravljene na njegovo besedo se maščevati nad njimi, pa le oster pogled, svarilna in proteča beseda je vse orožje, ki ga rabi zoper sovražnike itd.

O, to je gotova resnica, kolikor bolj bomo poznali Jezusovo najboljšo Sree, toliko bolj ga bomo ljubili in čistili. Zdaj pa še enkrat povzemimo svoje molitve in skupno kličimo:

Molimo in počastimo te, o najzadovoljnije Sree Jezusovo! ter te prosimo, dodeli nam vsaj nekoliko svoje zadovoljnosti!

Molimo in častimo te, o najbolj ukaželjno in resnicoljubno Sree Jezusovo! ter te prosimo, zaneti še v naših srcih goreče želje za svete resnice in božje nauke!

Molimo in častimo te, o predobrotljivo Sree Jezusovo! skaži se tudi nam dobrotljivo v vseh naših dušnih in telesnih potrebah ter dodeli, da bomo tudi mi dobrega srca do vseh ljudi, s katerimi nam je živeti.

Molimo in častimo te, o najbolj usmiljeno Srce Jezusovo! ter te prosimo, bodi še do nas usmiljeno, ali prav za prav tega te ne prosimo, ampak le kesanja te prosimo, — le eno skesano solzico, ker vemo, da skesanega in potrtega srca ne boš zavrglo!

Molimo in častimo te, o najnedolžniše deviško Srce Jezusovo! ter te prosimo, da vsi oni izmed nas, ki še hranijo zaklad nedolžnosti v svojem sreju, stanovitni ostanejo, drugim pa dodeli dar spokorne nedolžnosti.

Molimo in častimo te, o najbolj ljubeče Srce Jezusovo! ter te prosimo milosti, da bomo mogli Boga in bližnjega tako ljubiti, kakor tvoja sveta zapoved veleva.

Molimo in častimo te, o božje Srce Jezusovo! ter te prosimo tistih milosti, katere so naši duši najbolj potrebne; zlasti za največo milost te prosimo, — da do konca stanovitni ostanemo, da bomo mogli po tem življenji tvoje neskončno usmiljenje večno označevati in večno s taboj se veseliti. Amen.

2. Zakaj je v nebesih toliko veselje nad spokornim grešnikom.

Luk. 15, 10.

Vvod. Trojna nesreča je, če se je ovca na paši zgubila: nesreča in škoda za pastirja, ki ovčico rad ima in je težko pogreša, za čredo, ki se s tako zgubo manjša, in posebno še za ovčico samo, ki od pastirja in črede ločena hiti v svoj pogin. Tako je pa tudi sreča trojna, ako se zopet najde zgubljen ovčica: za pastirja, za čredo, za ovco... Ker v priliki pomeni zgubljen ovčica grešnika, druge ovce pa pravične, nam je lahko razumeti, zakaj je v nebesih toliko veselje nad spokornim grešnikom. V nebesih je veselje nad spokornim grešnikom 1. zavoljo Boga, 2. zavoljo ljudi, ki so s spokornikom v tesnejši zvezi in 3. zavoljo spokornika samega.

Izpeljava. 1. Ko so bili Izraelci pregnani v Babilonsko sužnost (tako se bere v II. buk. Mak.) in je imel tempelj Jeruzalemski razdjan biti, so duhovni sveti ogenj, ki ga je bil v začetku Bog sam zažgal, z altarja vzeli in ga na skrivnem spravili v globok in suh vodnjak. Ko so se čez več let vrnili, da bi pozidali mestne zidove, je Nehemija poslal iskat tistega ognja; a niso našli ognja, ampak le gosto blatno vodo so našli na tistem mestu. Vendar veli Nehemija, naj zajmejo in

poškropijo s tisto vodo darove in drva in kar je bilo na nje položeno. Nato se posveti solnce, ki je bilo poprej za oblaki in vžgal se je velik ogenj, tako, da so se vsi čudili in veselili . . .

Tako je bil tudi pri grešniku ugasnil ogenj ljubezni in milosti božje; kar je storil, ni zaleglo za večno zveličanje. Zdaj pa se je po mašnikovi odvezi zopet zanetil ogenj ljubezni božje . . .

2. Žalostne so bile poprej tudi grešnikove razmere do bližnjega. To nam najbolje kaže Kajnovo zadržanje do nedolžnega Abeljna. Njegova hudobija je do neba klicala in kako zelo žalostna ga je morala biti njegova mati Eva! Enako je še zdaj pri grešnikih. Kako pa se spremeni, če se resnično poboljšajo: *a)* storjena krivica se popravi, *b)* odvzeto dobro ime se povrne, *c)* pohujšanje se popravlja z lepim zgledom, *d)* napuh se umakne ponižnosti, *e)* razžaljenje se iz srca odpusti, *f)* družinsko življenje se prenovi: otroci, posli — ubogljivi, ljubeznivi . . . Tega pa se ne veselijo le ljudje na zemlji, marveč tudi angelji v nebesih, kakor je naravnost v sv. pismu zapisano, kako je angelj Tobijev veselo nosil njegova dobra dela, ki jih je ljudem skazoval, v nebesa pred obličje božje . . . Storite še vi to veselje angeljem!

3. Prav posebno pa se angelji razveselijo grešnika samega, kadar se spokori in odvezo zadobi. Kajti oni vidijo, kako se človeško srce zopet spremeni v božje svetišče, v posvečeni altar, na katerem se zopet Bogu dopadljivi darovi prinašajo. — Žalostno je bilo videti razdejani Jeruzalemski tempelj: med puščobno razvalino kače, gadje, ostudna golazen . . . Koliko veselje pa je nastalo, ko se je svetišče zopet postavilo in se v njem zopet daritev opravljala Vsemogočnemu! — Še bolj se veselijo angelji, ko vidijo spokornikovo srce spet v službo božjo posvečeno; ko vidijo, da na njem spet gori razbeljeni plamen ljubezni božje, da se iz njega spet vzdiguje proti nebu pobožna molitev, da se molitev z miro spokornih solzá združuje, da je z Davidom za čast hiše božje tem bolj vneto, čem bolj je bilo zamudno poprej . . .

Konec. Pravo spokorjenje ima toraj več dobičkov ob enem: grešnik se z Bogom spravi — postane njegov ljubljeni otrok; postane svojemu bližnjemu ljubeznjiv in postrežen сосед, koristen ud človeške družbe; sam zase pa spet zadovoljen, srečen človek . . .

Po † Šim. Vilfanu.

Četrta nedelja po binkoštih.

Zakaj so naša dobra dela tolikokrat brez vrednosti in brez zasluženja.

Učenik! vso noč smo delali in nismo nič vjeli. Luk. 5, 5.

Milo je gledati učence Jezusove, kadar ob Galilejskem morju žalostni svoje mreže spirajo in presušajo. Reveži so vso noč lovili, pa le ene ribe ne dobili, kakor nam sv. Peter potrdi, ter Jezusu pravi: *Učenik, vso noč smo delali in nismo nič vjeli!* Ali še veliko bolj žalostno je gledati toliko število ljudi, ki po širokem morju časnega življenja plavajo, pa za srečno večnost le vendar nič ne vjamejo! — Aposteljni so se menda preveč kraja držali, ter ob bregu mreže nastavljali, ribe pa so se bolj po globočinah proti sredi morja skrivale; toraj tudi niso nič vjeli. Zveličar jim reče, na globoko peljati in mrežo vreči. To storivši so toliko rib zajeli, da se jim je mreža trgala in so dva čolna ž njimi napolnili tako, da sta se topila. — Kakor aposteljnem, preden so od kraja odrinili in na globoko veslali, se le rada godi tudi kristijanu, ki svoje srce preveč na zemljo navezuje. Tudi on za nebesa nič ne vlovi, dokler njegova dobra dela niso ne v pravem stanu, ne s pravim namenom, ne prav storjena. Le kadar so dobra dela v stanu milosti božje storjena, iz pravega namena in krščanskih nagibov, in pa prav opravljena, so Bogu prijetna in kristijanu zaslužilna, kakor bomo danes slišali.

Po širokem morju plava čolničev brez števila. Na milijone jih je. V vsakem čolniču ribič sedi, ter proti bregu veslaje ribe lovi. Kar vlovi je njegovo. Ob bregu morja gospodar stoji, ki je ribiče na lov razposlal, in kadar do njega priplavajo in iz čolničev na suho stopijo, jih sprejema ter jim plačilo daje, kakor so si ga s svojim delom zaslužili; odkaže enemu za stanovanje lepo, srečno in veselo deželo, odloči drugim žalostno, strašno in samotno puščavo. — Ribiči pa po morju plavajo, mreže in sake nastavljajo, se trudijo in lové, pa le redki so, ki kaj dobé. Kako je to? Ali mar v globokem morju ribic ni? Ali mar preveč ljudi skupaj lovi? Pa v nezmernem morju je brez števila rib, prežlahtnih rib, velikih in majhnih: le nespametni ljudje rib prav ne lové. Eni — in teh je silno veliko! — imajo raztrgane in razglodane mreže, in toraj, dasiravno pridno delajo in skrbno lové, vendar le nič ne dobé: kolikor rib v mrežo, toliko jih spet iz

mreže smukne. — Drugi imajo sicer dobro pripravo, cele in trdne mreže, pa med tem ko lové, silno kričé in s svojim vpitjem ribe splašé, da se zbojé in proč zbežé. Tudi njih delo je prazno, njih trud zastoj! Kdor hoče ribe loviti, mora tiho biti! — Tretji so leni in prenemarni, da bi čolnice tje obrnili, kjer bi kaj rib dobili in sebe in svojo srečo le rajše vetrovom prepuščajo, viharji pa jih po navadi ali med skalovje zavlečejo, ali na pesek potisnejo, ali med morsko lišajevje ali povodni mah zamotajo, kar pa ondi vlové, ni dosti prida, je kaka polževa lupina, ali pesek, ali mah in kak povodni mrčes. — Eni pa, toda le silo malo jih je! imajo dobro orodje, pridno delajo in se tiho zadržé, pa tudi veliko nalové in kadar na kraj priplovajo in čolnice zapustivši na suho stopijo, prejmejo zaslužen plačilo v lepi, veseli deželi; ko med tem drugi, ki s praznimi rokami na kraj priveslajo, v strašno nesrečno puščavo obsojeni žalostno pojemajo in vsega hudega konec jemljejo.

Kje je pač morje, po katerem toliko tisoč čolnicév plava? Kaj čolnici pomenijo? Kdo so ribiči in kaj lové? Katera je prelepa dežela pridnim obljubljena in gola puščava nemarnim pripravljena? — Morje je naša zemlja, je ta svet; čolnici so naše življenje in ribiči smo mi, ki tu na zemlji živimo in delamo in si dobra dela nabiramo za veselo večnost. Srečna dežela, katero bo Gospodar nebes in zemlje pridnim delavcem dal, so sveta nebesa; žalostna puščava je peklenski brezen zanikernežem namenjen. — Pa ribičev je sicer veliko število, toda pridnih delavcev le malo malo!

a) Njim, ki so z raztrganimi mrežami ribe lovili, so podobni kristijani, ki sicer kako dobro delo storé, pa v smrtnih grehih živé in niso v milosti božji, toraj so jim pa tudi dobra dela brez zasluženja in pred Bogom cene nimajo. Kar namreč sv. Pavel o ljubezni govori, se dá tudi na milost božjo obrniti. Naj bi toraj človek tudi še tako trdno vero imel in tudi še tako imenitna dobra dela opravljal, pa bi ne bil v milosti božji, bi vendar le nič ne bil pred Bogom. Naj bi tudi noč in dan molil, se še tako ostro postil in še toliko revežem razdelil, pa bi v smrtnem grehu živél, v smrtnem grehu umrl, bi vendar le nebeškega kraljestva nikoli ne dosegel. Kdo pregleda toraj nesrečo, kdo premeri zgubo, katero trpi kristijan, ki v smrtnem grehu živi? Je pa človek v milosti božji, oj kako srečen je! Vsako njegovo dobro delo in bodisi še tako majhno, ima svoje zasluženje in je Bogu prijetno. Kozarec mrzle vode, ki ga žejnemu podá, grizljaj kruha, ki ga lačnemu pomoli, vsaki pobožni zdihljej, ki mu iz srca pride, vsaka sveta želja, katera se mu iz duše vzdigne, mu bo v dobro šteta in bo zanjo plačilo prejel ob svojem času. To resnico nam tudi sv. pismo potrdi, ker pridno in pobožno ženo vse

bolj čisla, kakor kralja Nabuhodonozarja, ki pa ni pobožno živel; mrvice vode, ki jo je bogaboječi kralj David Bogu daroval, bolj v časti ima, kakor pitane vole, ki jih je hudobni kralj Savelj Bogu v dar zaklal; ubogi vinar revne pa bogoljubne vdove višje ceni, kakor zlate in srebrnjake prevzetnih farizejev, ki so jih v pušico metali.

b) Ribiči, ki so med silnim krikom in vpitjem ribe lovili, so tisti kristijani, ki dobra dela opravljajo, pa ne iz pravega namena; ki molijo, pa le iz navade ali pa v sili; se postijo, da bi le časno srečo od Boga zadobili, ali kaki časni zleg od sebe odvrnili; ubogajme dajejo, pa le iz gole človeške občutnosti; v cerkev hodijo, pa le, da bi jih ljudje hvalili; iz pravih krščanskih nagibov t. j.: zavoljo Boga in iz ljubezni do njega pa nič ne storé. Kakor vpijoči in kričeči ribič nič ne vlovi, tudi dobra dela takega kristijana pred Bogom vso ceno zgubé, ker niso iz pravega namena storjena. In kar Jezus o farizejih govori, tudi takim kristijanom velja: *Podobni ste pobeljenim grobom, ki se od zunaj ljudem lepi zdé, od znotraj pa so polni mrtvaških kosti in sleherne gnusobe.* (Mat. 23, 27.) Farizeji so molili, pa se na vogale hiš vstopili, da so jih ljudje lahko od vseh strani gledali; so se postili, pa so svoje glave pobešali, in se černo držali, da bi bili s tem ljudem svojo pobožnost in ostro življenje očitno razkazovali; so vbogajme dajali, pa uboge s trobentami skupaj sklicevali, da bi bili vsi ljudje vedeli, da miloščino delé, in da bi jih bili zato hvalili. Njih dobra dela Bogu niso bila prijetna, ter ne iz pravega namena, ne iz pravih nagibov storjena. In Jezus nas pred tako farizejsko pravičnostjo svari, ter pravi: *Resnično vam povem, ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.*

c) Tretjim ribičem, ki so svoje čolniče vetrovom in valovom prepustili, in med skalovje, na pesek ali v morsko lišajevje ali celo vrtnice zašli, so podobni kristijani, ki dobra dela zvršujejo, pa ne prav, ne radovoljno, temuč le prisiljeno; ki molijo, pa le z nevoljo in kadar jih drugi k molitvi tako rekoč prisilijo; v cerkev hodijo, pa le zato, ker jim predpostavljeni drugač pokoja ne dajo, in se toraj tudi najrajše zunaj cerkve obotavljajo in ondi zijale prodajajo, kakor bi se cerkve bali in bi jih strah bilo, na svoji duši ozdraveti; in če tudi kedaj v cerkev stopijo, bi že spet radi hitro vun šli, ker se jim nikjer tako dolgčas ne zdí, kakor v božji hiši; ki se postijo, pa le, ker jesti nimajo; k spovedi gredó, pa le, da listek dobé, se pa toraj tudi pred spovedjo, pri spovedi in po spovedi tako grdó zadržé in nekrščansko vedejo, da bi se človek krvavo zjokal, kadar jih gleda; ki ubogajme

dajejo, pa le zavolj nadležnosti beračev, ki nočejo drugač iz hiše iti; z eno besedo: ki katerikrat kako dobro delo sicer storé, pa ne z veseljem, ne radovoljno ampak le prisiljeni. Zatega voljo pa tudi njih dobra dela Bogu niso prijetna, in njim nič ne pomagajo; so prazne polževe lupine, ki jih med smeti zmečemo, so mah, ki ni za rabo.

Ako toraj pri svojih dobrih delih ne spolnujemo teh trojnih pogojev, je prazno vse naše delo; tudi mi bi morali ob koncu življenja reči: „Ves čas svojega življenja smo lovili, pa nič nismo vjeli!“ — Toda kadar bo naša vožnja pri kraju, se ne bo dalo več popraviti; Jezus nam ne poreče kakor Petru: „Zapelji na globoko in še enkrat mrežo vrzi!“ Gospod nam le zdaj kliče, dokler smo na morji življenja: *Delajte, dokler je dan . . .* ko priveslamo na kraj večnosti, bo delil plačilo ali kazen. Amen.

† Jan. Škofic.

Praznik sv. Petra in Pavla.

I. Katoliška cerkev je nepremagljiva.

Ti si Peter, in na to skalo bom zidal
svojo cerkev, in peklena vrata je ne
bodo zmagala. Mat. 16, 18.

Preteklo je že več kot 18 sto let, od kar je bilo ustanovljeno tukaj na zemlji kraljestvo, katero je bilo majhno v svojem začetku, podobno ženofovemu zrnu, katero pa dandanes po velikosti, starosti in mogočnosti presega vsa druga kraljestva. Iz ženofovega zrna je zrastle velikansko drevo, katero po vsej zemlji razprostira svoje mogočne veje in v njegovi blažilni senci srečno prebivajo ljudstva in narodi vsega sveta. To velikansko drevo, to kraljestvo Božje na zemlji je — sv. katoliška cerkev!

Iz malih početkov, v vednem trpljenji in vojskovanji zoper hudobnost sveta, je polagoma dorastla do sedanje ogromne veličasti; podobna človeku, kateri mora poprej otročja leta preživeti, preden stopi v moško dôbo zrelosti in godnosti; podobno belemu dnevu, kateri se iz mraka jutranje zarije rodi in še le opoldne popolno jasnost in razsvitljenost zadobi! To je tisto kraljestvo, kateremu se na čelu sveti pečat božjega začetka, in kateremu je večern obstanek obljubljen. Jezus Kristus, božji Sin, sam je je ustanovil in mu prihodnjost zagotovil, rekoč sv. Petru: *Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo*

cerkev, in peklenska vrata je ne bodo zmagala. (Mat. 16, 18.) To kraljestvo toraj izhaja od Boga in zopet k Bogu zahaja!

Ker današnji dan obhajamo ravno praznik dveh prvih stebrov sv. cerkve, god sv. Petra in Pavla, imam lepo priložnost govoriti o resničnosti Jezusovih besedi, ki jih je govoril sv. Petru, in ste jih ravno slišali, katere nam spričujejo, da je sv. katoliška cerkev nepremagljiva po Božji ustanovitvi. Hočem vam toraj pokazati, da je sv. cerkev ves čas svojega obstanka ostala nepremagljiva vkljub vsem vojskam in viharjem. — Zdi se mi o tem toliko bolj primerno govoriti, ker ima sv. cerkev še zmeraj tudi današnje dni toliko zvitih, skritih in očitnih sovražnih napadov, da bi se utegnilo srce marsikaterih dobrih kristijanov bati, češ, sedaj in sedaj bo vsega konec! Želim, da bi bile moje besede okrepčevalno in tolažilno mazilo za potrta katoliška srca, sovražnikom sv. cerkve pa v strah in resen prevdarek!

1. V prvih 300 letih p. Kr. je imela sv. cerkev krvav boj bojevati z mogočnim Rimskim cesarstvom, katero je obsegalo skoraj ves takrat znani svet. Od začetka se sicer Rimski cesarji niso dosti brigali za Kristusovo vero, ker se jim ni zdela nevarna, in si niso domišljevali, da bi se kedaj razširila čez mejo Judovske dežele. In res, kdo bi si bil tudi drugače mislil? Njen začetnik Jezus Kristus je umrl sramotne smrti na križu; njegovi učenci so bili razkropljeni; aposteljni so se iz strahu pred judi bali očitno pokazati se in so ostali zaprti v Jeruzalemu. Ali glejte! ko na binkoštni praznik prejmejo sv. Duha, so naenkrat vsi spremenjeni. Strahu in boječnosti ni več! Pogumno oznanjujejo Jezusa križanega, razkropé se po vsem svetu, ter povsod pridigujejo in krščujejo, ter čez nekoliko let piše sv. apostelj Pavel vernim Rimljanom, da se njihova vera *vsemu svetu oznanuje.* (Rim. 1, 8.)

A sedaj se pa tudi zbudi peklensko sovraštvo do sv. cerkve v srečev nevernih Rimskih cesarjev. Grozoviti Nero je bil prvi, kateri je začel krvavo preganjati kristijane. Ob njegovem času sta dosegla mučeniško krono sv. aposteljna Peter in Pavel, katerih mučeniške smrti se danes spominjamo. Sv. Peter je bil križan, sv. Pavel pa ob glavo dejan! Brez števila veliko kristijanov je bilo pod tem cesarjem mučenih in umorjenih. In tako krvavo preganjanje ni nehalo tudi za naslednjih cesarjev skoraj skozi 300 let. Razbeljeni ražnji, vrelo olje, goreče grmade, meč in divje zveri in najgrozovitneje muke, katere si le peklenska hudoba izmisliti more, so morale služiti v to, da bi

se zatrla sv. Kristusova cerkev, — pa vse je bilo zastonj! V potokih je tekla mučeniška kri, a bila je po Tertulijanovih besedah: *le seme novih kristijanov!* Z junaško stanovitnostjo so bili pripravljene prvi kristijani vse pretrpeti zavoljo imena Jezusovega. O polnoči so vstajali ter se v podzemeljskih jamah in votlinah zbirali k službi božji. Velikokrat so jih tudi neverniki zasačili, ter jih trumoma vlačili pred sodnike in v ječe. Toda glejte! kristijani se ne dajo ostrašiti, še iz temnih ječ se razlegajo vesele, hvalne pesmi; kakor levi pogumno stojé pred krvižejnimi sodniki, tako da se čudijo in osramotene čutijo neverniki sami. Tako so se potrjevale besede Gospodove o cerkvi: *da je peklenska vrata premagala ne bodo!*

V začetku družega stoletja (l. 103) p. Kr., je Rimski oblastnik Plinij pisal svojemu cesarju Trajanu: „Nekoliko časa še potrpi, in po ukaznem preganjanji se bode nova vera (krščanska) kmalo zadušila, — kmalo ne bo nihče več vedel o križanem Bogu!“ Ali glejte! roka, katera je to pisala, je že dolgo, dolgo mrtva, slavni cesar Trajan je davno strohnél, — a križani Bog še živi in se vsemu svetu oznanuje.

Kakih 300 let pozneje se je cesar Julijan, odpadnik, bahal, da Galilejcu (t. j. Kristusu) jamo koplje; pa Julijan je naglo umrl, Kristus pa še sedaj živi s svojo cerkvijo vred! — Tudi mogočnega Rimskega cesarstva ni več, ali sv. katoliška cerkev pa še stoji trdno in polna življenja, kakor ji je obljubil njen božji začetnik: *peklenska vrata je ne bodo premagala!*

Dolgo zaželeni mir je dobila sv. cerkev še le za cesarja Konstantina Velikega (l. 313), kateri je prepovedal kristijane preganjati in se je slednjič tudi sam dal krstiti. Zdaj še le se je smela iz skritih kotov in pozemeljskih jam očitno pokazati na beli dan. Zdaj še le se je mogla tudi po zunanje razodevati v svoji krasoti in lepoti, kakor se spodobi nevesti Kristusovi. Prekrasne, velikanske cerkve so se jele vzdigovati in oznanovati čast in slavo božjo; znamenje sv. križa se je zasvetilo na zastavah vojaških trum in vrh zlatih kron kraljev in cesarjev!

2. Toda komaj je bila ena nevarnost srečno prestana, že so se jeli kopičiti črni oblaki druge nevihte zoper cerkev. Ko je peklenski duh videl, da z orožjem in silo nič ne opravi, skušal je med kristijani samimi vzbuditi prepir in needinost, ter po tej poti omajati in razdreti trdno poslopje sv. cerkve. Nastali so krivoverci, kakor: Arij, Macedonij, Nestor itd., kateri so tajili sedaj to, sedaj drugo resnico sv. cerkve, ter so tako skušali kristijane begati in motiti in tako

sv. cerkev razrušiti! Posebno Arijeva kriva vera se je razširila tako daleč po svetu, da je sam sv. Jeronim pri neki priložnosti zdihnil: „Kaj bo, ves svet bo arijanski postal!“ Pa vse te nevarnosti je sv. cerkev premagala. Kadar so se zmote in krivi nauki širiti jeli, zbrali so se škofje, katere je sv. Duh postavil vladati cerkev, v cerkvene zборе, ter so s pomočjo sv. Duha jasno izrekli, kaj je pravi nauk sv. cerkve, trdovratne in nepoboljšljive krivoverce pa so iz cerkvene družbe izobčili.

Trdovratne krivoverce pa je Bog velikokrat že na tem svetu očitno kaznoval, ter s tem pokazal, da njegova mogočna roka varuje sv. cerkev in se za njo vojskuje, ter da hoče pri njej ostati vse dni do konca sveta! — Strašen je bil konec odpadnika cesarja Julijana; v svoji krvi se je valjal in obupno klical: „Galilejec! ti si zmagal!“ Ravno tako strašen je bil konec krivoverca Arija. Zadel ga je šiba božja ravno, ko je bil na vrhuncu svoje slave! Njegovi privrženci so hotli pregnati katoliškega škofa Aleksandra iz Carigradskega mesta, da bi krivovernega Arija posadili na škofov sedež. V ta namen so napravili slovesno procesijo okrog mesta, da bi z vso častjo vpeljali Arija, kot svojega škofa. Bog je pa drugače obrnil. Kar naenkrat začne Ariju slabo prihajati, in mora zapustiti procesijo. Nekoliko časa ga čakajo, pa ker ga le ni nazaj, ga gredó iskat, in glejte! groza, — najdejo ga — mrtvega in v tako žalostnem stanu, da ga skoraj ni bilo več spoznati. — Tako je Bog kaznoval krivoverca, kateri se je vzdignil zoper sv. cerkev in njene brezmadežne nauke.

3. Nova nevarnost za sv. cerkev je prišla z mohamedani ali turki. Tega imena nas je še sedaj nekoliko strah, dasiravno nam turki že dolgo nič več niso nevarni. Pred malo več, kot 300 leti, so bili pa turki strah vsemu krščanskemu svetu. Z ognjem in mečem so si delali pot iz dežele v deželo; kamor so prišli so požigali cerkve in vasi; ropali, ljudi in živino morili, dekleta oskrunjevali in v sužnost odpeljevali. Vsa krščanska Evropa je bila v nevarnosti pred njimi, dokler jih niso kristijani z božjo pomočjo srečno premagali in ukrotili. Tudi naša dežela je imela svoje dni veliko pred njimi trpeti. Kakor listja in trave jih je velikokrat pridrlo od spodnje strani. Goreče grmade po gorah so naznanjevale, da je nevarnost v deželi. In naši predniki, verni in vrli Slovenci, zvesti sinovi sv. katoliške cerkve, so vsikdar pogumno prijeli za orožje, ter zaupajoč na Boga hrabro in junaško branili, kar jim je bilo najdražjega: — vero in domovino! — Z Božjo in Marijino pomočjo so kristijani velikokrat zmagali in v beg zapodili veliko močnejega nekrščanskega sovražnika. Sv. cerkev slavno zmago nad divjim turkom obhaja o slovesnih praznikih Marije Device. Bodimo tudi mi hvaležni krščanskim našim prednikom, ter

Boga hvalimo, da so nam s tolikim trudom in pogumom ohranili neprecenljivi zaklad sv. vere, ter sv. cerkev tako hrabro branili. Tudi tu je hotel Bog resnico svojih besedi potrditi: *da je peklena vrata ne bodo premagala!*

4. Pa ni še bila popolnoma premagana turška sila, kar se zopet vzdigne od druge strani nov sovražnik zoper sv. cerkev. Bil je ta njen lastni, nezvesti sin krivoverni Luter, in z njim celo krdelo družih, o katerih posebej pač ne morem sedaj govoriti. Kakor drugi krivoverci pred njimi, tako so začeli tudi ti trositi krive nauke, ter ljudi zapeljevati. Luter se je posebno vzdigoval zoper poglavarja sv. cerkve, — zoper Rimskega papeža, ter hotel njegovo oblast in veljavo popolnoma spodkopati. „O papež“, — tako piše sam v svoji ošabnosti, — „živ sem tvoja kuga, in mrtev bom tvoja smrt“. Pa glejte! nesrečni in milovanja vredni krivoverec je pokopan, njegovo verstvo peša in umira; Rimski papež pa pastirjujejo sedaj nad večjim številom katoličanov, kot jih je bilo takrat, ko je nevredni Luter odpadel: kajti katoliška cerkev je nepremagljiva!

5. V novejših časih pa je dobila sv. cerkev prav srdite sovražnike na Francoskem. Pa ravno tamkaj se je tudi pokazala najbolj očitno mogočna roka božjega varstva. Ozrimo se le na tri sovražnike: na glasovitega Voltêrja in dva mogočna cesarja Napoleona I. in III.

Pred sto leti je živel mož, po imenu Voltêr. Bil je sicer nekdanj kristijan, a z razujzdanim življenjem je pregnal vso vero iz svojega srca, ter je silno sovražil Jezusa in njegovo sv. cerkev. Imel je tudi posebno spretnost mično in vablivo pisati, in zato stori z nekaterimi tovariši hudobni naklep z razširjevanjem hudobno-lažnjivih bukev zatreti sv. cerkev na Francoskem. Ni mogoče dopovedati, kako zbadljivo, zaničljivo in nesramno je zoper krščansko vero pisaril. Širokoustno se je bahal, rekoč: „Dvanajst bedastih ribičev je Kristusovo vero med abotni svet raztrosilo, jaz pa hočem pokazati, da je eden takih modrijanov, kot sem jaz, zadosti, da jo pokonča“. In res je silno veliko škodoval s svojim počenjanjem. Neizrečeno hitro so se razširjevale njegove knjige in kakor strupenega vina pijani, so se lahkomišljeni Francozje poprijemali njegovih laži, ter glasovito Francosko prekucijo napravili. — „Galilejec,“ — tako je imenoval Kristusa, — „v 12 letih si zgubljen!“ Pa glejte! očitno kazen božjo! Ravno v 12 letih, isti dan, ko je to pisal, bil je on sam v resnici na vekomaj zgubljen. Nanagloma ga napade huda bolezen in ga položi na smrtno posteljo. In čujte! on, kateri je tolikokrat trdil, da ne veruje ne v Boga, ne v hudiča, ne na večnost in pekel, se začne mahoma smrti bati in trepetati pred ojstrim sodnikom božjim! Pa božje milosti ni dosegel! Njegovi neverni tovariši se postavijo okrog njegove postelje, kakor sovražni duhovi, duri so zaprte in duhoven,

katerega je klical, ni mogel blizo, — umrl je brez svetih zakramentov! V strahovitem preklinjevanji in groznem obupu je zdihnil svojo grdo — grdo dušo, ter stopil pred sodnika Jezusa, katerega je v življenji preganjal! Vidite, menil je cerkev uničiti in pokončati — pa bil je sam žalostno končan, sv. katoliška cerkev je pa ostala, ker je pozidana na skalo, — ker je nepremagljiva!

Še bolj očitno pa se je pokazalo pri cesarju Napoleonu I., da res Bog sam varuje svojo cerkev, in da se mora naposled vsak sam razbiti, kdor se zaletava v skalo sv. Petra, na katero je pozidana sv. katoliška cerkev. Mogočen, kakor noben drug cesar, je bil Napoleon, dokler ni stegnil svoje roke po namestniku Kristusovem, po Rimskem papežu! Vsi evropejski kralji in cesarji so poslušali njegovo besedo. A, ko je sv. očeta Pija VII. iz Rima pregnal, in svojega brata postavil za Rimskega kralja, je papež, če tudi v Napoleonovi ječi zaprt, neustrašeno povzdignil svojo besedo, ter krivično in bogoskrunsko imenoval tako počenjanje in cesarja iz sv. cerkve izobčil. Napoleon se je iz tega norčeval, rekoč: „Mar misli papež, da bo zavoljo njegovega prekletstva orožje iz rok popadalo mojim vojakom?“ Pa glejte! to norčevanje se mu je, — čudna so res pota božje pravice, — do besede vresničilo. Na Ruskem, kamor se je podal z velikansko vojsko, je lakote in mraza z rok popadalo orožje Napoleonovim vojakom; po brezštevilnih zmagah, je bil tamkaj prvič popolnoma premagan. Njegova vojska je bila pokončana; sam pa je, kakor plašen zajec, pribežal nazaj na Francoska tla. V Parizu je v ravno tisti palači, pri ravno tisti mizi, kjer je pred malo časom prisilil papeža k odstopu njegovih dežel, moral sedaj sam odstopiti in odpovedati se Francoskemu cesarstvu, ter iti v pregnanstvo na samotni otok sv. Helene! med tem, ko se je papež v neizrečeno veselje katoličanov veličastno in slavno smel vrniti nazaj v svoje dežele, v Rimsko mesto!

Osodi Napoleona I. popolnoma podobna je bila osoda Napoleona III., kateri je še le pred nekaj leti tudi v pregnanstvu umrl. Tudi on se je pregrešil nad sv. očetom, ranjkim papežem Pijem IX., ker je pustil Laškemu kralju Viktorju Emanuelu oropati in prilastiti si zopet papeževe dežele l. 1870. Pa glejte! še tisti dan, ko so Francoski vojaki zapustili Rim, katerega bi imeli varovati, je bil Napoleon prvič premagan od Prusov; in tisti mesec, ko so Laški in Garibaldijevi vojaki vzeli papežu Rim, je bil tudi Napoleon pri Sedanu popolnoma premagan; in kar je komaj kedaj poprej bilo slišati — z 80.000 mož močno vojsko vred naenkrat od sovražnika vjet!

Kristijani! Slišali ste toraj in se tudi za trdno lahko prepričali, da se Bog sam vojskuje in varuje sv. cerkev pred sovražniki, da je toraj tudi sv. cerkev njegovo delo in toraj tudi nezmagljiva, kakor Bog sam! Toliko srečno prestanih nevarnost in toliko slavnih zmag, naj je zadostno spričevanje, da ona ni delo človeških rok, ampak božja naprava, ker drugače bi jo bili že njeni lastni otroci zdavnej neusmiljeno razdjali. Prav je imel že stari Gamaliel, ko je rekel:

Pustite jih (namreč aposteljne ali sv. cerkev), *če je to delo od ljudi se bo razdrlo, če je pa od Boga, ga ne bote mogli razdjeti!* (Dj. ap. 5, 38, 39.) Če je pa sv. cerkev delo božje, potem smemo biti trdno prepričani, da tudi zanaprej vsi njeni sovražniki, s kakoršnim koli orožjem že, nič premgli ne bodo. Res je, da se tudi dandanes spolnjuje še vedno prerokovanje Gospodovo, kakor je govoril svojim aposteljnom: *Iz shodnic vas bodo devali, pride celo ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori;* (Jan. 16, 2.) — zakaj tudi dandanes ne mirujejo sovražniki sv. cerkve, ker v Aziji so ob kratkem več tisuč kristijanov pomorili; pa tudi drugod pesté in stiskajo sv. cerkev, kakor vedó in morejo; tudi sedanjega sv. očeta, papeža Leona XIII., 77 letnega starčeka držijo še vedno v njegovi lastni hiši zaprtega, oropanega njegovih dežel; a vendar zavoljo tega naj se naše srce ne boji in ne straši; zakaj kakor do sedaj, tako gotovo se bode tudi zanaprej spolnjevala obljuba Gospodova: *Jaz ostanem z vami . . . in peklenska vrata je ne bodo zmagala!*

Zdi in vidi se, kakor da bi semtertje res sovražniki sv. cerkve premagali, — ali to je le navidezna zmaga; v resnici vedno cerkev zmaguje, kakor solnce vedno sveti, če ga tudi včasih megle pokrijejo, ter se nam zdi, kakor bi ga ne bilo na nebu. Sedanji sv. oče, Leon XIII. so sicer jetnik, oropan svojih deželâ, — pa vendar slaven zmagovalec, kar se je nedavno pokazalo na Nemškem, Španjskem in drugod, ker jih njihovi nasprotniki prašajo za svét, jim razsodbe prepuščajo in se po njihovih mirovnih pogodbah kralji in cesarji zadovoljni ravnajo! — Tudi letos bodo, če tudi jetnik, vendar-le slovesno obhajali 50letnico svojega mašništva: — to bo dan slave in zmage!

Nekaj pa, kristijani! vendar ne smemo pozabiti. Če tudi nobena ne peklenska, ne posvetna sila sv. cerkve v njeni celoti premagati ne more, zamorejo pa vendar nas posamezne sovražniki premagati, ker nam vsacemu posebej ni nepremagljivost obljubljena, ampak vsej cerkvi skupaj! Zatoraj se bojimo in tresimo sami za sebe, da ne bomo premagani. Gorjé nam, ko bi se dali v veri premagati, vae victis! zgubljeni bi bili na večno! Varujmo se tistih, kateri nam hočejo vzeti ali oslabiti sv. vero, varujmo se tistih, ki zaničljivo govoré ali pišejo zoper cerkev in vero! Ljubimo, poslušajmo in ubogajmo sv. cerkev, kakor svojo najboljšo mater, ter ne pozabimo nikdar lepih in resničnih besedi sv. Ciprijana, kateri je rekel: *Kdor nima cerkve za mater, ne more imeti Boga za očeta!* Amen.

Andr. Šimenc.

2. Zveličanski spomin na sv. aposteljne.

Mat. 16. 18.

Vvod. Med svetniškimi prazniki je gotovo najslavniši častiljivi god sv. aposteljnov Petra in Pavla. Oba sta najtrdniša stebra sv. cerkve. (Kaj storila?)... Ob enem pa obhajamo danes tudi spomin vsih družih aposteljnov. In jako koristno in zveličavno je za nas, da nas sv. cerkev na nje opomni. 1. Dober kristijan se spomina rad in pogostoma svetih aposteljnov, ker ga na Kristusa opominajo. 2. In ta spomin je zanj zveličansk, ker ga v veri, v upanji in ljubezni potrjuje.

Izpeljava. I. Sv. aposteljni nas prav posebno opominjajo na našega Gospoda Jezusa Kristusa; zakaj oni so bili ž njim v prav tesni zvezi. — *a)* Ž njim so živeli. Bili so mu prijatelji in zvesti spremljevalci po vsih njegovih potih; poslušali so božjo besedo iz njegovih božjih ust, videli dela, ki jih je opravljal, in so bili priča njegovega svetega življenja na zemlji. Bili so zraven, ko je bolnike ozdravljaj, in mrtve k življenju obujal; hinavec svaril, spokorne ljubeznjivo sprejemal. Pri zadnji večerji... po vstajenji... ob vnebohodu... *b)* Le za-nj so živeli. Iskali so ljudi, da so njega častili in molili, da so njegov nauk spoznavali in verovali, po njegovih zgledih živeli. Za-nj so učili, za-nj se trudili in delali, za-nj so trpeli; da je bil le Jezus poveličan, to so edino želeli in niso se ustrašili pri tem nobenega truda in trpljenja: lakota, žeja, uboštvo, zaničevanje, tepenje, ječa... Veseli so bili, da smejo zanj trpeti... Veselo tudi umirali zanj... Za ljubega Jezusa vse; tudi slednja kaplja krvi! — *c)* Zdaj zopet pri njem živijo. Njih telesa so bila razun sv. Janeza vsa umorjena, ali njih neumrjoče duše niso mogle umorjene biti, ampak so šle k Jezusu v nebesa. *Želim razvezan biti*, t. j. želim umreti, *in pri Kristusu biti*, tako je rekel sv. apostelj Pavel. Ta želja se mu je spolnila in tudi vsim drugim aposteljnem; oni so zdaj pri Gospodu, nikdar ne bodo več ločeni od njega; njih pozemeljska žalost se jim je zdaj v neskončno veselje spremenila, in tega veselja jim zdaj nihče ne bo več odvzel. — *d)* Ž njim bodo svet sodili; tako nas namreč sam Kristus zagotavlja. Toraj tudi sv. aposteljni nas bodo s Kristusom na odgovor terjali, kako smo po njihovih naukih živeli. O, v tem oziru je pa še posebno spodbuden spomin na aposteljne: prikazali se bomo...

Tako nas toraj spomin na sv. aposteljne opomina na samega Jezusa, in nas spodbada, da bi tudi mi po zgledu svetih aposteljnov le Jezusu živeli in umrli, da bi se tudi mi kdaj pri njem vekomaj veselili.

II. Kakor nas pa spomin na aposteljne na Jezusa opomina, tako nas pa tudi utrjuje v veri, v upanji in ljubezni. — *a)* Kaj more res kristijana bolj utrjevati v veri kakor ta misel: le-ti možje, sveti aposteljni, so Jezusa videli in poslušali, so ž njim živeli, so bili priča njegovih čudežev, so se po njegovem vstajenji njega dotikovali, so ga videli v nebesa iti, so v njegovem imenu in z njegovo pomočjo čudeže

delali, so poslednjič za-nj svoje življenje darovali . . . Kako močno so bili toraj sami prepričani resnice Kristusove vere, ker so za njo svojo kri in življenje dali! In ravno te edino prave vere se tudi mi nepremakljivo držimo, ker le v njej zamoremo večno zveličanje najti. — b) Spomin na svete aposteljne nas tudi v upanji utrjuje. Tri reči so za nas najbolj imenitne in vse tri moremo od Jezusa upati, ako na aposteljne mislimo. α) Vsi smo grešniki, in kaj je bolj grešnikom potrebno, kakor to, da usmiljenje dosežejo . . . Tudi med aposteljni so eni grešili n. pr. sv. Peter, sv. Pavel, sv. Matevž, pa so milost dosegli, in so bili celó k časti aposteljnov povzdigneni. Tudi mi bomo milost dosegli, ako se resnično spreobrnemo in ljubimo Gospoda. — β) Vsi smo dalje slabostim podvrženi ljudje in toraj pomoči od zgoraj potrebujemo. Tudi aposteljni so bili taki, ali z božjo pomočjo so vse premogli; zato pravi sv. apostelj Pavel: *Vse premorem v njem, ki me krepča* . . . Tudi nam bo dal moč . . . γ) Poslednjič imamo vsi marsikaj pretrpeti. Za trpeče pa je najimnitniše, da tolažbo, pomoč in rešenje zadobé. To pa zopet moremo od Jezusa pričakovati, če na aposteljne mislimo. Peter je bil v ječi in Gospod ga je rešil; sv. Pavel je bil v mnogih smrtnih nevarnostih in iz vseh ga je rešil Gospod. Tudi drugi aposteljni so veliko trpeli in Gospod jim je pomagal. Tudi naše solze bo zbrisal, nam srca polajšal in nas iz nevarnosti rešil, ako zaupljivo kličemo vanj. — c) Spomin na sv. aposteljne nas tudi k ljubezni do Boga in do bližnjega vnema. O koliko so storili aposteljni iz ljubezni do Boga in do bližnjega! Koliko potov so prehodili, koliko lakote in žeje in mraza in vročine so prestali! V koliko nevarnostih so bili pogostoma na suhem in na vodi! Ali bi ne imel spomin na svete aposteljne tudi nas vnemati, da vsaj te lahke in majhne dolžnosti, ki jih Bog od nas terja, iz ljubezni do njega in do bližnjega voljno in zvesto spolnujemo? n. pr. da se iz ljubezni do Boga tega ali onega greha varujemo, da razžalnikom iz srca odpuščamo, da bližnjemu kaj dobrega storimo itd.

Konec. Skazujmo se toraj s tem dobre kristijane, da se bomo radi in pogostoma na svete aposteljne Gospodove spominjali; zakaj ta spomin nas bo opominjal na Kristusa samega, s katerim so živeli na zemlji, za katerega so umrli, s katerim kraljujejo zdaj v nebesih. Spomin na sv. aposteljne nas bo pa tudi potrjeval v veri, nam bo krepčal upanje, nas vnmel v ljubezni do Boga in do bližnjega in nam bo pomagal kdaj srečno priti v njih veselo in presrečno družbo v nebesih po milosti našega Gospoda Jezusa Kristusa, kateremu z Bogom Očetom in svetim Duhom bodi čast in hvala zdaj in na vekomaj! Amen.

Jos. Krčon.

Pogled na slovstvo.

Dušna pomoč za bolnike, ali prigovori, zgledi in molitve za bolne in umirajoče kristijane. Na svitlo dal Janez Zupančič, nekdanji duhovni pomočnik v Moravčah. Z dovoljenjem vis. čast. Ljub-

ljanskega škofijstva. Drugi predelani in popravljani natis. — V Ljubljani 1887. Založila družba sv. Vincencija. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. XIII. 557 strani v dvanajsterki.

Duhovno skrb za bolnike prištevamo najvažnim dolžnostim dušnega pastirja. Vestni mašniki se vselega srea in s pravo apostolsko gorečnostjo lotijo tega opravila vedoč, da je „Infirmi lectus uberrimus campus spiritualis messis“. Vspех duhovnikovega delovanja ob bolniški postelji pa je toliko večji, kolikor bolj se dušni pastir pripravlja na obiskovanje bolnikov. Zlasti če mu je iti k trdovratnemu grešniku ali k betežniku v dolgi bolezni, katerega mora pogostokrat obiskati pa vselej kaj novega mu povedati v tolažbo in poduk, mu je treba skrbne priprave. Zraven lastnega premišljevanja dušnemu pastirju dobro služijo v ta namen primerne knjige. Slovenci imamo tri krasne take knjižice. Spisal nam jih je č. g. Janez Zupančič, župnik v pokoji. Prvi zvezek te „Dušne pomoči za bolnike“ je izšel l. 1855, drugi l. 1877, tretji l. 1879; vsi trije pa imajo to prednost, da ravno tako dobro služijo mašniku, bolnika obiskajočemu, kakor tudi bolniku samemu, ako jih pazljivo čita. Zlasti prvi zvezek te knjige se je toliko prikupil slovenskim duhovnikom, da je pošel vže pred osmimi leti, čeravno ga je bilo natisnenega 2000! Nekateri dušni pastirji to knjigo vselej vzamejo saboj, ko gredo na obiskovanje bolnikov. Dobro jo je toraj zadel g. pisatelj, da je prvi zvezek svoje občeprijubljene „Dušne pomoči“ vnovič poslal med slovenski svet. Novi natis je v marsičem toliko popavljen in zboljšan, da bode dobro služil celó onim gospodom, ki imajo prvi natis. Tudi manjša in priročniša oblika bo ugajala; lahko bo knjigo nositi v žepu. — Onim, ki še ne poznajo teh bukev, naj povemo, kako so uravnane in kaj obsegajo. Po vvodu, v katerem podaja g. pisatelj nauke, kako obiskovati bolnike in kako se zadržati pri umirajočih, sledé trije glavni deli. V prvem (stran 11—190) so raznoteri prigovori in molitve za bolnike; drugi del (str. 191—336) ima raznovrstnih podučnih in tolažljivih zgledov pa lepih molitev za bolnike; tretji del knjige (str. 337—551) je nekak molitvenik za bolnike v šestih razdelkih, katerih 1. podaja betežniku molitve ob prejemani sv. zakramentov, 2. vsakdanje molitve, 3. molitve bolnikov raznega stanu in raznih okoliščin, 4. trojno sedemdnevno, 5. dejanja k zveličanju potrebnih čednosti, in 6. zdihljeje in molitve zeló slabih in umirajočih. V pristavku najde dušni pastir še tudi obrazec za podeljitev tako zvanega „papeževga blagoslova“ umirajočim.

Marsikedo si bode to knjigo še toliko rajše omislil zarad tega, ker s tem nakupom po nekoliko pomaga tudi skrbni „družbi sv. Vincencija v Ljubljani“, katerej je preblagi pisatelj daroval svoje delo. Cena izvodu, lično v usnje vezanemu je 1 gl. 25 kr. — Romaj toraj med Slovence tudi novi natis lepe „Dušne pomoči“; naj te sprejmó blagovoljno kakor vprvič, da zdravim in bolnikom koristiš in služiš v izveličanje!

A. Z.

Cvetje z vrtov sv. Frančiška. Časopis za verno slovensko ljudstvo, zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška. Velja cel tečaj (12 zvezkov) 70 kr. — Veliko lepega in koristnega, pobožnega in podučnega je neutrudljivi č. o. Stanislav v tem listu zadnja leta podajal Slovincem. Tudi ta zvezek, s katerim spretni vrednik pričena VII. tečaj, obeta jako dragocene duhovne hrane po svoji raznovrstni mikavni tvarini. — Le samo ena reč je, katero pri „Cvetju“ obžalujemo: neredno izhajanje! To naročniku jemlje veselje do lista, če ne vé, kedaj mu dojde. Žal, da tudi letošnji prvi zvezek napoveduje: „Izhaja v nedoločnih obrokih“. Skoraj gotovo bo temu neredu posledica: da se bode število naročnikov morda zeló skrčilo. Ako jih pa kaj več nezvestih postane listu, treba mu bo zvišati ceno, kar bo pa zopet dobri reči na kvar. Naj bi toraj vredništvo blagovoljilo oprijeti se prejšnjega lepega rednega izdajanja.

A. Z.

Priče Božjega bitja ali slučaji, ki niso slučaji. Po dr. Kellerju z dovoljenjem poslovenil J. B. IV. zvezek. V Ljubljani 1887. Založil in prodaja Dragotin Hribar, na Bregu št. 10. — Kar smo o poprejšnjih treh zvezkih rekli, to velja tudi o četrtem ter poslednjem; toraj ponovimo že trikrat izrečeno priporočilo.

Založba „Katoliške Bukvarne“.

Tisk „Katoliške Tiskarne“.

Odgovorni vrednik: Ant. Kržič.